

NACIONALINĖS TEISMŲ
ADMINISTRACIJOS
2021 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA

LIETUVOS
TEISMAI

2021 m. vasario 21 d., NR. 3R-414-(1.2.)

TURINYS

VADOVO ŽODIS	3
I SKYRIUS. STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS	4
II SKYRIUS. 2021 M. VEIKLOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS	7
III SKYRIUS. ŽMONĖS	9
IV SKYRIUS. TEISMŲ SAVIVALDOS INSTITUCIJŲ IR KOMISIJŲ APTARNAVIMAS	10
V SKYRIUS. NTA INICIATYVOS IR ATSTOVAVIMAS TEISMAMS	15
VI SKYRIUS. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA.....	17
VII SKYRIUS. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS.....	19
VIII SKYRIUS. TEISMŲ APRŪPINIMAS.....	21
IX SKYRIUS. VIEŠIEJI PIRKIMAI	23
X SKYRIUS. TEISMŲ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA.....	24
XI SKYRIUS. VIDAUS AUDITAS.....	25
XII SKYRIUS. KOKYBĖS SIEKIS.....	26
XIII SKYRIUS. TARPTAUTINIAI PROJEKTAI.....	27
XIV SKYRIUS. MOKYMAI IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS	30
NTA 2022 METŲ VEIKLOS PRIORITETAI	33

VADOVO ŽODIS

2021-ieji Nacionalinei teismų administracijai (NTA) buvo dar vieneri iššūkių, ambicingų ir svarbių iniciatyvų, išsikeltų tikslų pasiekimo metai. Prisitaikiusi prie COVID-19 pandemijos sąlygotų darbo pokyčių, NTA ir toliau dirbo siekdama užtikrinti geresnes teismų darbo sąlygas ir efektyvią teismų veiklą.

Džiaugiamės, kad pavyko subalansuotai panaudoti teismų asignavimus, buvo pasistūmėta antikorupcinės veiklos ir teismų elektroninių paslaugų srityse. 2021 metais inicijavome ilgalaikės teismų sistemos vystymosi vizijos sukūrimą, daug dėmesio skyrėme teisės aktų, reglamentuojančių teismų darbą, tobulinimui, teismų veiklos viešinimui, teismų sistemos darbuotojų mokymams ir tarptautiniam bendradarbiavimui.

Pernai sau kėlėme ne mažiau svarbų uždavinį – užtikrinti operatyvią ir objektyvią teismų sistemos naujienų sklaidą. Bendradarbiaujant su teismų pirmininkais ir komunikacijos atstovais buvo suvaldytos teismų sistemą ištikusios krizinės situacijos.

Ne paskutinėje vietoje liko ir gero mikroklimato teismų bendruomenėje kūrimas. Po ilgo karantino ir nuotolinio bendravimo praeitais metais Lietuvos teismų bendruomenė susirinko į trečiąją Lietuvos teismų sąskrydį.

Įveikti iššūkius ir pasiekti užsibrėžtus tikslus pavyko tik vieningos ir kompetentingos komandos darbu. Kokius darbus nuveikėme, kokiais rezultatais galime pasigirti ir kokius tikslus keliame 2022-iesiems, kviečiu susipažinti šioje ataskaitoje.

Nacionalinės teismų administracijos direktorė

Natalija Kaminskienė

I SKYRIUS STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

NTA 2021 m. strateginiai tikslai:

- 1) kokybiškai aptarnauti teismus ir teismų savivaldos institucijas;
- 2) plėtoti informacinių technologijų panaudojimą teismuose ir gerinti teismų darbo sąlygas bei aptarnavimo kokybę įgyvendinant projektus.

Šiems strateginiams tikslams įgyvendinti 2021 m. NTA vykdė 5 ilgalaikes, tęsines programas, finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų ir pajamų įmokų, bei 1 terminuotą programą, skirtą 2014–2021 metų EEE ir Norvegijos finansinio mechanizmo finansuojamos programos „Teisingumas ir vidaus reikalai“ projektams įgyvendinti.

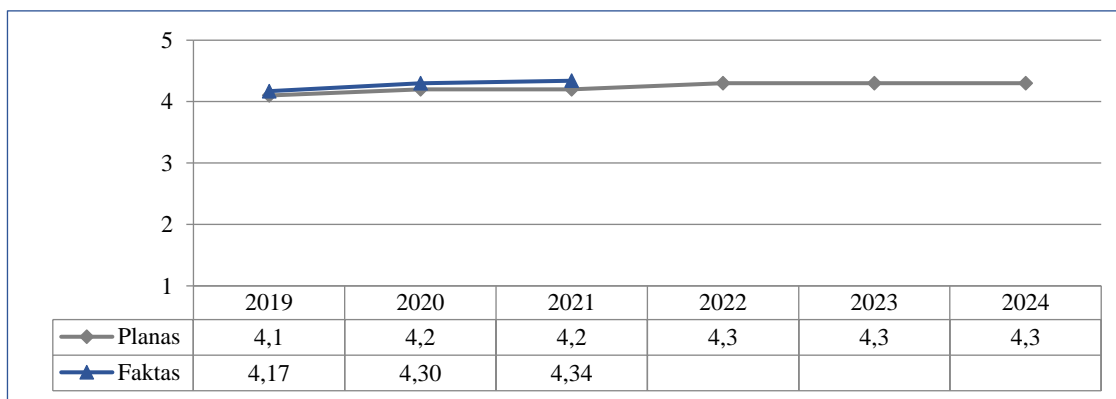
1 strateginis tikslas. Kokybiškai aptarnauti teismus ir teismų savivaldos institucijas					
Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Patvirtintas asignavimų planas	Patikslintas asignavimų planas	Faktiškai panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų patikslintame plane, dalis (proc.)
1	2	3	4	5	6
01 001	Teismų savivaldos aptarnavimas ir veiklos užtikrinimas	5916	5916	5915,6	100
01 002	Teismų centralizuotas aprūpinimas	2030	2649	2508,7	94,7
01 003	Teisėjų ir teismų personalo kvalifikacijos kėlimas	380	380	374,5	98,6
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>		-	-	-	-
Iš viso		8326	8945	8798,8	98,4

Programoje „Teismų centralizuotas aprūpinimas“ NTA pagal 2021 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos 2021 m. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 preambulės, 1, 2, 3, 9, 10, 11, 14, 20 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-430 11 straipsnį skirti papildomi asignavimai COVID-19 pandemijos padariniams šalinti: nešiojamiems kompiuteriams, įrangai nuotoliniams posėdžiams (konferencinei įrangai, licencijoms, vaizdo kameroms) bei asmens apsaugos priemonėms ir kitoms su COVID-19 valdymu susijusioms išlaidoms.

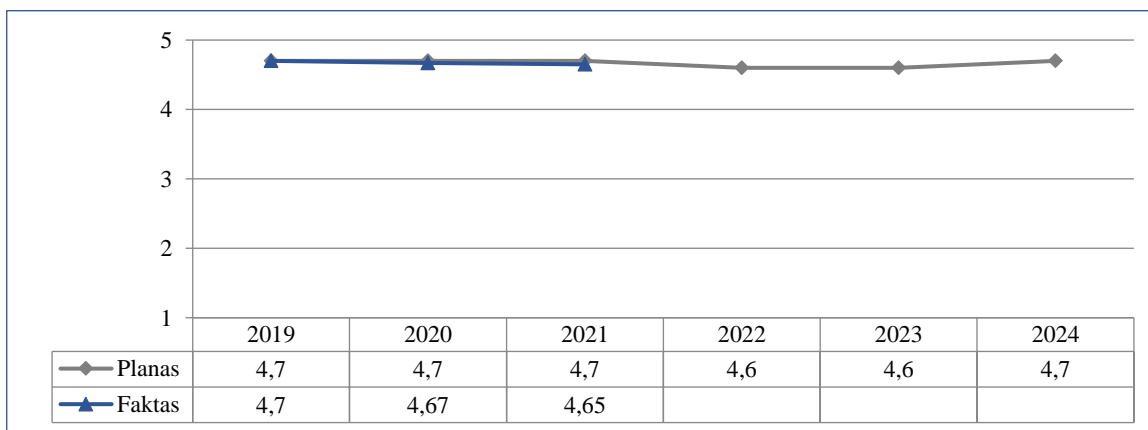
Pažymėtina, kad programai „Teismų centralizuotas aprūpinimas“ skiriamos lėšos ir panaudojama suma keletą metų iš eilės didėja. Nors 2021 m. programos biudžeto vykdymas siekė 94,7 %, tačiau panaudota suma buvo 19 % didesnė nei 2020 m. Dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų Utenos apylinkės teismo pastato paprastojo remonto rangos sutartis buvo pasirašyta tik gruodžio mėnesį, todėl atlikti numatytų darbų ir už juos atsiskaityti nebuvo galimybės. Taip pat metų pabaigoje Viešųjų pirkimų tarnyba nutraukė kompiuterinės technikos pirkimą, o parengti ir įvykdyti naują pirkimą nebuvo galimybių.

Programos „Teisėjų ir teismų personalo kvalifikacijos kėlimas“ asignavimų panaudojimas yra susijęs su pajamų įmokų surinkimu. Pažymėtina, kad dėl COVID-19 situacijos neapibrėžtumo ir taikomų ribojimų mokymų veiklai, mokymų / renginių skaičius vis dar nepasiekė priešpandeminio lygio. Dėl šių priežasčių Mokymo centras nevykdė visų numatytų mokymų / renginių ir nesurinko planuotų pajamų įmokų už 2021 m.

Atsižvelgiant į NTA paskirtį ir veiklos pobūdį, strateginio tikslo „Kokybiškai aptarnauti teismus ir teismų savivaldos institucijas“ efekto vertinimo kriterijų pasiekimas vertinamas remiantis teismų, teismų savivaldos institucijų ir komisijų atstovų / narių kasmetėmis apklausų anketomis, kuriose NTA teikiamos paslaugos ir aptarnavimas vertinami pagal 1–5 balų skalę. Teismams teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybės faktiniai balai 2021 m. viršijo planuotus rezultatus, kasmet įvertinimas gerėja ir tai atsispindi toliau pateiktoje diagramoje:

Kaip matyti toliau pateiktoje diagramoje, teismų savivaldos institucijoms ir komisijoms teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybės faktinis balas 2021 m. iš esmės pasiekė planuotus rezultatus ir yra geriausiai vertinamas rodiklis, lyginant su kitais efekto vertinimo kriterijais:

2 strateginis tikslas. Plėtoti informacinių technologijų panaudojimą teismuose ir gerinti teismų darbo sąlygas bei aptarnavimo kokybę įgyvendinant projektus

Programos kodas	Programos pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Patvirtintas asignavimų planas	Patikslintas asignavimų planas	Faktiškai panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų patikslintame plane, dalis (proc.)
1	2	3	4	5	6
02 001	Teismų informacinių sistemų aptarnavimas ir plėtra	2350	1880	1631,6	86,8
02 003	Teismų pastatų statyba ir rekonstrukcija	1067	1537	1537	100
02 004	Tarptautinių projektų įgyvendinimas	1164	1164	195,9	16,8
<i>Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama</i>		989	989	166,4	11,8
Iš viso		4581	4581	3364,5	73,4

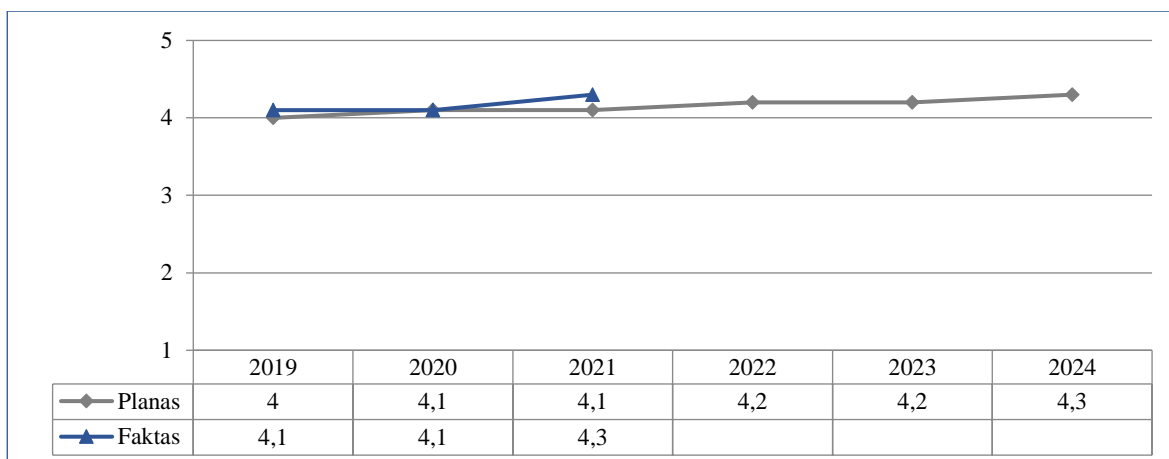
2021 m. įvyko NTA asignavimų perskirstymas tarp programų ir investicijų projektų. 470 tūkst. eurų turto investicijoms iš programos „Teismų informacinių sistemų aptarnavimas ir plėtra“ buvo perkelta į programą „Teismų pastatų statyba ir rekonstrukcija“.

Programoje „Teismų informacinių sistemų aptarnavimas ir plėtra“ liko nepanaudota 248,4 tūkst. eurų investicijų turtui įsigyti. Valstybės investicijų projekte „Teismų informacinės sistemos greಿತaveikos ir saugumo užtikrinimas bei teismų elektroninių paslaugų modernizavimas ir plėtra“ dėl tiekėjo vėlavimo vykdyti įsipareigojimus nebuvo atsiskaitoma, kol nebus atlikti darbai. Taip pat užsitęsė ir neįvyko viešieji pirkimai (tiekėjai nepateikė pasiūlymų) dėl šio investicijų projekto kitos veiklos įsigijimo.

Programoje „Tarptautinių projektų įgyvendinimas“ liko nepanaudota 968,1 tūkst. eurų išlaidoms, iš jų – 955,6 tūkst. eurų investicijoms. Įgyvendinant valstybės investicijų projektą „Kokybės, paslaugų ir infrastruktūros tobulinimas Lietuvos teismuose“ dėl užsitęsusių bei pakartotinai skelbiamų pirkimų paslaugų teikimo sutartys buvo sudarytos vėliau, nei planuota, atitinkamai išlaidų patyrimas persikėlė į 2022 m. Taip pat dėl COVID-19 situacijos neįvyko planuotos komandiruotės į užsienio šalis, nebuvo organizuoti vizitai Lietuvoje.

Vadovaudamasi Teismų įstatymo 124 straipsnio 2 dalies 8 punktu, NTA įgyvendina bendrosios teismų informacinės sistemos strategiją. Atsižvelgiant į NTA paskirtį ir veiklos pobūdį, strateginio tikslo „Plėtoti informacinių technologijų panaudojimą teismuose ir gerinti teismų darbo sąlygas bei aptarnavimo kokybę įgyvendinant projektus“ efekto vertinimo kriterijaus pasiekimas vertinamas remiantis teismų informacinių technologijų administratorių kasmetėmis apklausų anketomis, kuriose NTA teikiamos paslaugos ir aptarnavimas vertinami pagal 1–5 balų skalę. Su NTA valdomų teismų informacinių sistemų administravimu

susijusių teismų informacinių technologijų administratoriams teikiamų paslaugų kokybės balų (planinių ir faktinių) kaita matoma toliau pateiktoje diagramoje:

II SKYRIUS

2021 M. VEIKLOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS

2021 m. buvo išsikelti 5 veiklos prioritetai, kuriuos buvo siekta įgyvendinti NTA atliekamais darbais.

1. Inicijuoti ilgalaikės teismų sistemos vystymosi vizijos sukūrimą.

2021 m. inicijuotas ilgalaikės teismų vystymosi vizijos sukūrimas. Vizijos sukūrimo planas buvo pristatytas 2022 m. sausio 28 d. Teisėjų tarybos posėdyje. Posėdyje pristatyti vizijos ir strateginio plano skirtumai, Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro susistemintos globalios *megatendencijos*, veiksiančios teismus ateityje, vizijos rengimo pagrindas. Plane numatyti vizijos rengimo ir viešinimo žingsniai 2022–2023 metams.

2. Užtikrinti 2014–2021 metų Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų finansuojamos programos „Teisingumas ir vidaus reikalai“ projektų veiklų vykdymą.

2021 m. buvo tęsiamos Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų finansuojamos programos „Teisingumas ir vidaus reikalai“ projektų veiklos. Įgyvendintas šios programos projektas „Kokybės, paslaugų ir infrastruktūros tobulinimas Lietuvos teismuose“ ir atlikta:

- Vykdam projektą viešinimo veiklą sukurta projekto interneto svetainė (<https://grants.teismas.lt/>).
- 2021 m. liepos mėn. pradėtas rengti teisėjų atrankos ir vertinimo modelis. 2021 m. gruodžio mėn. Teisėjų tarybos posėdyje buvo pritarta parengtam teisėjų atrankos ir vertinimo modeliui. Pradėtas kurti teisėjų ir pretendentų į teisėjų atrankos ir vertinimo elektroninis įrankis.
- 2021 m. rugsėjo mėn. buvo pradėta rengti teismo proceso vedimo tobulinimo studija, kurią numatoma baigti per 12 mėnesių.
- Nuo 2021 m. rugsėjo mėn. yra rengiama vadovų kompetencijų stiprinimo efektyviam teismų išteklių valdymui studija.
- Parengta Savanorių tarnybos veiklos esamos situacijos analizė, kurioje pateiktos rekomendacijos ir priemonių planas, kaip didinti Savanorių tarnybos veiklos efektyvumą. 2021 m. birželio 14 d. įvyko

nuotolinė tarptautinė konferencija „Iššūkiai teisėjų atrankai ir savanorystei teismuose“, o spalio 14–15 d. vyko savanorių mentorių mokymai, kuriuose dalyvavo 10 savanorių mentorių iš įvairių Lietuvos teismų.

- Parengtos projektavimo užduotys Vilniaus ir Kauno apylinkių teismams.

Buvo tęsiamas projekto „Teisingumo grandinės darbo kokybės gerinimas ir kompetencijų stiprinimas, siekiant apsaugoti smurto šeimoje ir dėl lyties aukas“, kuriame NTA dalyvauja partnerio teisėmis, įgyvendinimas. Įvykdytas viešasis pirkimas dėl teisinio reguliavimo smurto artimoje aplinkoje studijos parengimo paslaugų. Studijoje bus atlikta teisinio reguliavimo smurto artimoje aplinkoje įgyvendinimo analizė ir parengti siūlymai bei rekomendacijos dėl įrodymų rinkimo, psichologinių smurto įrodinėjimo aspektų, teisingumo sistemos atstovų kompetencijų tobulinimo bei teisės aktų, reglamentuojančių šią sritį, tobulinimo.

3. Sudaryti teismų procesinių ir neprocesinių dokumentų valdymo sąlygas per Lietuvos teismų informacinę sistemą LITEKO II.

Užbaigtas **LITEKO II neprocesinių dokumentų valdymo modulis** kūrimas, nuo 2021 m. sausio mėn. jis pradėtas eksploatuoti gamybinėje aplinkoje visuose Lietuvos teismuose. 2021 m. balandžio – gegužės mėn. Nacionalinė teismų administracija organizavo nuotolinius LITEKO II neprocesinių dokumentų valdymo modulis mokymus, kuriuos išklausė 225 teismų sistemos darbuotojai.

Tęsiamas **LITEKO II procesinės dalies kūrimas**:

- 1) įgyvendintas ir gruodžio mėn. ištestuotas proceso įvykių fiksavimo ir atvaizdavimo funkcionalumas;
- 2) vykdomas civilinių bylų nagrinėjimo proceso duomenų fiksavimas LITEKO II, atsižvelgiant į procesinių terminų kontrolės funkcionalumui numatytus reikalavimus, kuriami teisminės bylos kortelės papildymai, procesinės užduotys, procesinių įvykių ir subprocesų sąrašai;
- 3) gryninami poreikiai dėl mokesčio grąžinimo užduočių tvarkymo, kuriami žyminio mokesčio apskaitos ir mokėjimo užduočių terminų administravimo funkcionalumai;
- 4) kuriamas teismo dokumentų nuasmeninimo funkcionalumas ir teisminės mediacijos duomenų tvarkymo funkcionalumai. Bendras procesų realizavimas LITEKO II siekia apie 70 proc.

4. Stiprinti antikorupcinę kultūrą teismų sistemoje.

- NTA parengė šakinės Lietuvos teismų korupcijos prevencijos programos bei jos įgyvendinimo 2022–2023 m. projektą, kuriame numatyta įsteigti centrinę už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą visoje teismų sistemoje atsakingą subjektą programai įgyvendinti ir korupcijai atsparios aplinkos teismuose kūrimui koordinuoti. Projektą planuojama patvirtinti 2022 m. vasario 25 d. Teisėjų tarybos (TT) posėdyje.
- Įgyvendintos NTA Vidaus audito skyriaus rekomendacijos, skirtos korupcijos prevencijai NTA ir teismų sistemoje.
- Bendradarbiauta su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija (VTEK) dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo rekomendacijų teisėjams ir teisėjų padėjėjams projekto parengimo.
- NTA, bendradarbiaudama su tiekėju, kuria LITEKO II bylų skirstymo modulį ir lygiagrečiai tobulina dar 2020 m. TT sudarytos darbo grupės parengtą Bylų skirstymo taisyklių projektą, atsižvelgdama ir į STT pastabas / pasiūlymus.

- Teisėjų tarybos vardu parengtos rekomendacijos teisėjams dėl kūrybinės ir pedagoginės veiklos vykdymo.
- Teisėjų etikos ir drausmės komisija (TEDK) elektroniniu formatu išleido Teisėjų etikos kodekso praktinį vadovą ir jį nuolat atnaujina. Taip pat TEDK teikia konsultacijas teisėjams, teismų savivaldos institucijoms įvairiais teisėjų etikos klausimais.
- 2021–2022 m. Nacionalinės teismų administracijos mokymo centras (MC) pagal „Nordplus“ programą įgyvendina projektą „Teisėjų antikorupcinė akademija“ (kartu su partneriais iš Norvegijos ir Latvijos). Pagrindinis projekto tikslas – parengti gaires ir rekomendacijas, kurių pagrindu teisėjai sklandžiau atpažintų interesų konfliktą ir jo išvengtų, priimtų sprendimus nepažeisdami profesinės etikos (gerosios praktikos pavyzdžių rinkimas, mokymo programų rengimas, pats mokymas).
- MC taip pat įgyvendina internetinį teisminės etikos mokymo kursą, kuris yra parengtas pagal Europos Tarybos HELP programos projektą „HELP in the ES II“. Projektas parengtas bendradarbiaujant su keliais ET subjektais ir (arba) tarnybomis, taip pat Europos Žmogaus Teisių Teismo kanceliarija.
- 2021 m. buvo organizuojami įvadiniai mokymai pirmą kartą paskirtiems apylinkių teismų teisėjams – jie supažindinti su teisėjo elgesio su teismo proceso dalyviais pagrindais, teisėjams organizuoti periodiniai bendrųjų gebėjimų mokymai teisėjų etikos, teisėjų bendravimo proceso su teismo proceso dalyviais valdymo temomis, buvo aptariami ir teisėjo elgesio su proceso dalyviais ne teismo procese klausimai.

5. Perdavus investicijų projektą „Vilniaus mieste veikiančių teismų pastato Vilniuje, Šeimyniškių g. 28, statyba“ VĮ Turto bankui, atstovauti teismų sistemai projekto įgyvendinimo procese.

Vyriausybės sprendimu investicinį projektą įgyvendinti perdavus VĮ Turto bankui, projektas buvo įtrauktas į Finansų ministerijos patvirtintą 10 metų prioritetinių valstybės projektų sąrašą. 2021 m. sausio 5 d. VĮ Turto banko valdybos posėdyje buvo pritarta projektui ir nutarta kreiptis į Lietuvos Respublikos finansų ministeriją su siūlymu šį atnaujinimo projektą teikti tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. 2021 m. balandžio 7 d. Finansų ministerija, atsižvelgusi į Turto banko kreipimąsi, pateikė Vyriausybei svarstyti nutarimo projektą dėl pritarimo administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo projektui „Vilniaus mieste veikiančių teismų pastato Vilniuje, Šeimyniškių g. 28, statyba“. Šiam projektui pagal kompetencijas pritarė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir NTA. Vyriausybės pritarimo šio projekto įgyvendinimui iki šiol nebuvo gauta. Vis dar aktyviai vyksta tarpinstituciniai susitikimai, svarstomos įvairios tolesnio šio projekto įgyvendinimo alternatyvos.

III SKYRIUS ŽMONĖS

2021 m. NTA vykdė darbuotojų atrankas iš skirtingų sektorių: nuo valstybės institucijų, susijusių su teismų sistema, iki privataus sektoriaus. NTA darbuotojai didžiąją metų dalį dirbo nuotoliniu būdu, tačiau tai nesutrukė įvykdyti pagrindinius įstaigos tikslus. Tą patvirtina ir NTA rodikliai bei apklausų rezultatai.

2021 m. į NTA atėjo dirbti 10, išėjo 9 darbuotojai (2020 m. atėjo – 11, išėjo – 11, 2019 m. atėjo – 14, išėjo 12, 2018 m. atėjo – 10, išėjo – 14). 2021 metų pabaigoje NTA dirbo 80 darbuotojų, iš jų 44 valstybės tarnautojai ir 36 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (į šį skaičių neįskaičiuojami 4 darbuotojai, dirbantys tik projektuose, jie nėra įskaičiuojami į bendrą NTA pareigybių sąrašą, taip pat neįskaičiuojami vaiko priežiūros atostogose esantys darbuotojai) (2020 m. NTA dirbo 76 darbuotojai, iš jų 39 valstybės tarnautojai, 37 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis; 2019 m. – 75 darbuotojai, iš jų 39 valstybės tarnautojai, 36 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis).

Įdomu

- 2021 m. pabaigoje NTA dirbo **21 vyras ir 63 moterys** (2020 m. 20 vyrų ir 56 moterys; 2019 m. 19 vyrų ir 56 moterys).
- 2021 m. NTA kolektyvo **amžiaus vidurkis 41 m.** (2020 m. – 41 m., 2019 m. – 39 m.; 2018 – 39 m.).
- 2021 m. **kvalifikaciją įvairiuose nacionaliniuose mokymuose kėlė 66 NTA darbuotojai t. y. 74 proc. darbuotojų** (2020 m. – 83 proc., 2019 m. – 78 proc.), NTA darbuotojai dažniausiai gilino savo specialiuosius ir profesinius gebėjimus, reikalingus jų funkcijoms vykdyti.

Atsižvelgiant į kasmetinės darbuotojų apklausos duomenis buvo pradėtas bendradarbiavimas su Visuomenės sveikatos biuru, pasirašyta sutartis dėl 8 susitikimų / mokymų NTA darbuotojams. Susitikimų tikslas – suteikti praktiškai pritaikomų žinių, reikalingų gerai emocinei sveikatai užtikrinti ir palaikyti.

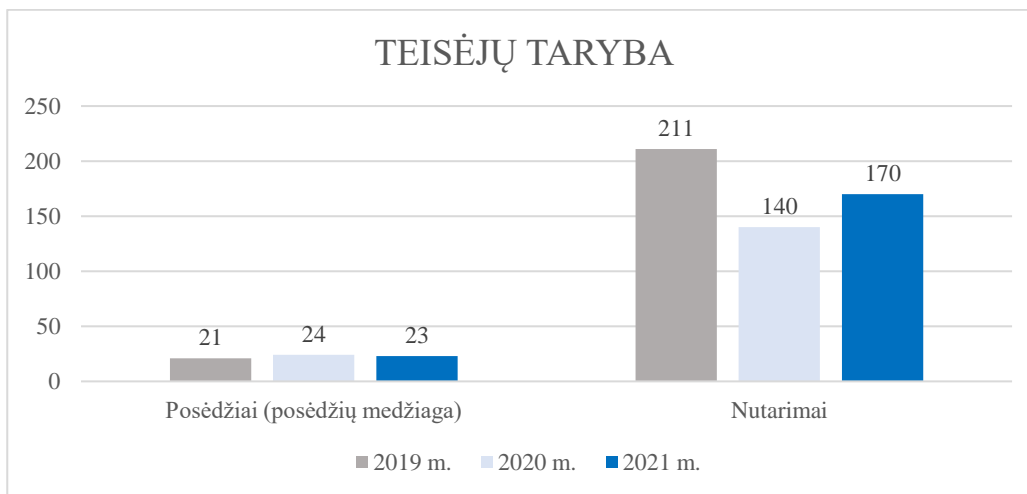

2021 m. Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (LGKT) Lygių galimybių integravimo grupė atliko NTA institucijos įvertinimą, kurio metu NTA nustatytas aukštas Lygių galimybių liniuotės rodiklis – 8,9. Lygių galimybių liniuotė – tai situacijos darbovietėje vertinimo įrankis, paremtas darbuotojų ir darbdavio apklausomis (anketomis). Remdamasi surinktais duomenimis, LGKT suteikia darbovietai įvertį pagal dešimties balų skalę, taip pat pateikia išsamią ataskaitą bei rekomendacijas, kaip užtikrinti lygias galimybes darbovietėje.

IV SKYRIUS

TEISMŲ SAVIVALDOS INSTITUCIJŲ IR KOMISIJŲ APTARNAVIMAS

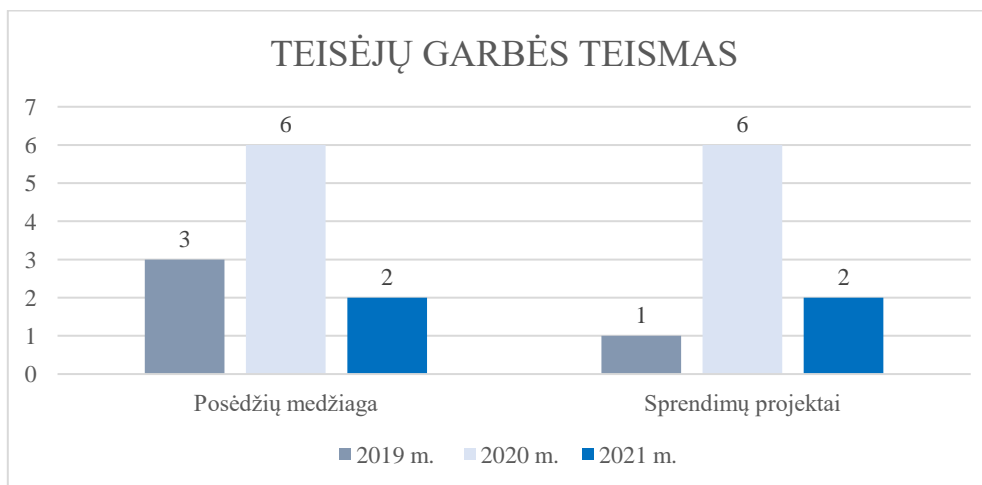
Kaip ir kasmet, 2021 m. Nacionalinė teismų administracija dirbo siekdama užtikrinti sklandų teismų savivaldos institucijų ir komisijų aptarnavimą. NTA specialistai per 2021 m. parengė 357 teismų savivaldos institucijų ir komisijų sprendimų projektus (2020 m. – 304) ir aptarnavo 90 posėdžių (2020 m. – 90).

Iš 23 NTA specialistų suorganizuotų **Teisėjų tarybos** posėdžių 11 buvo eiliniai, 12 – neeiliniai (2020 m. – 24, iš jų – 12 eiliniai, 12 neeiliniai; 2019 m. – 21, iš jų – 12 eiliniai, 9 neeiliniai).

Iš visų posėdžiuose priimtų nutarimų net 120 buvo dėl patarimo Respublikos Prezidentui dėl teisėjų skyrimo, paaugstinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų; iš jų 3 dėl atleidimo savo poelgiu pažėmus teisėjo vardą; 1 – dėl atleidimo įsiteisėjus apkaltinamajam nuosprendžiui; 9 – dėl atleidimo savo noru, 2 – dėl sveikatos būklės.

2021 m. Teisėjų taryboje svarstyti klausimai apėmė visas Teismų įstatymo jos kompetencijai priskirtas sritis: teisėjų korpuso formavimo, teismų ir teismų savivaldos administracinės veiklos, teismų investicijų ir biudžeto, informacinių technologijų, teisės aktų aprobavimo, patvirtinimo, pakeitimo, darbo grupių, komisijų sudarymo ir jų narių keitimo, tarptautinių santykių plėtros, ryšių su visuomene ir žiniasklaida ir kt.

2021 m. **Teisėjų garbės teismas (TGT)** iš viso išnagrinėjo 2 Teisėjų etikos ir drausmės komisijos (toliau – TEDK) iškeltas drausmės bylas¹ (2020 m. išnagrinėjo 3 drausmės bylas ir 3 prašymus dėl teisėjo garbės gynimo, 2019 m. nebuvo išnagrinėta nė viena drausmės byla). Abu 2021 m. TGT išnagrinėtų drausmės bylų sprendimai buvo priimti apylinkės teismų teisėjų drausmės bylose (2020 m. visi 3 TGT sprendimai taip pat priimti apylinkės

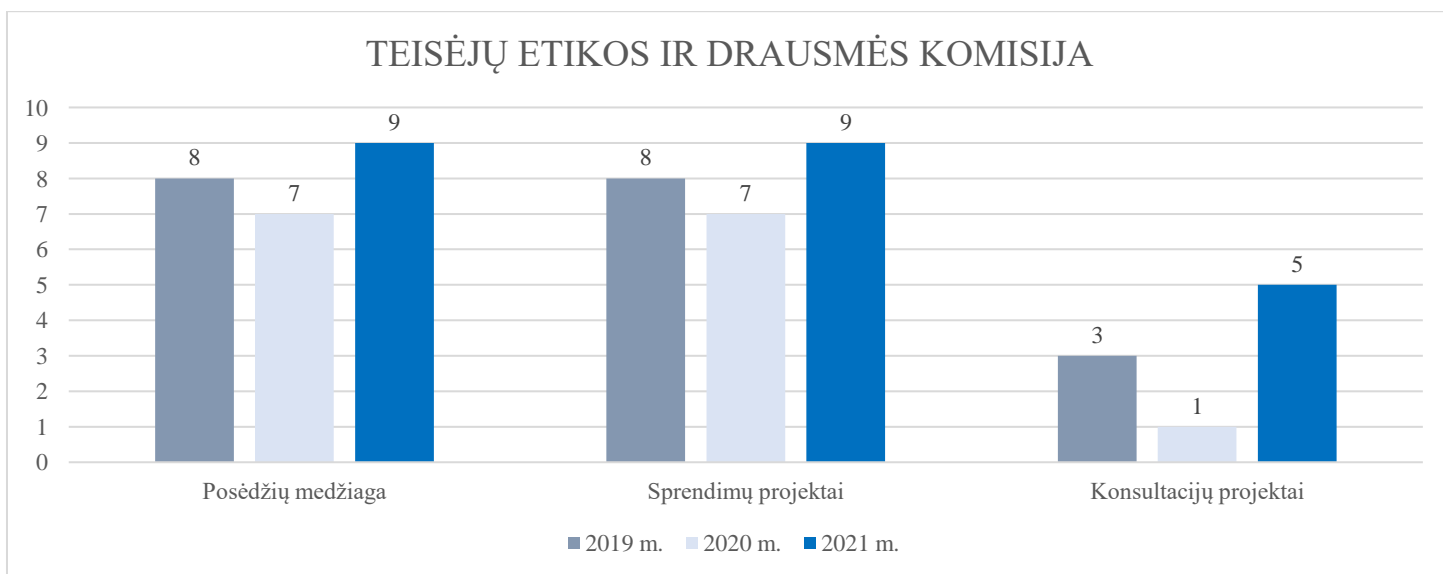
¹ Pastebėtina, kad vienoje iš 2021 m. išnagrinėtų drausmės bylų TGT sprendimas buvo skelbiamas ne 2021 m., o 2022 m. sausio 3 d.

teismų teisėjų drausmės bylose). 2021 m. liko neišnagrinėta 1 TEDK perduota drausmės byla ir 2 TGT gauti prašymai dėl teisėjo garbės gynimo, jie bus nagrinėjami 2022 m.

Teisėjų garbės teismas 2021 m. drausmės bylose priėmė tokius sprendimus:

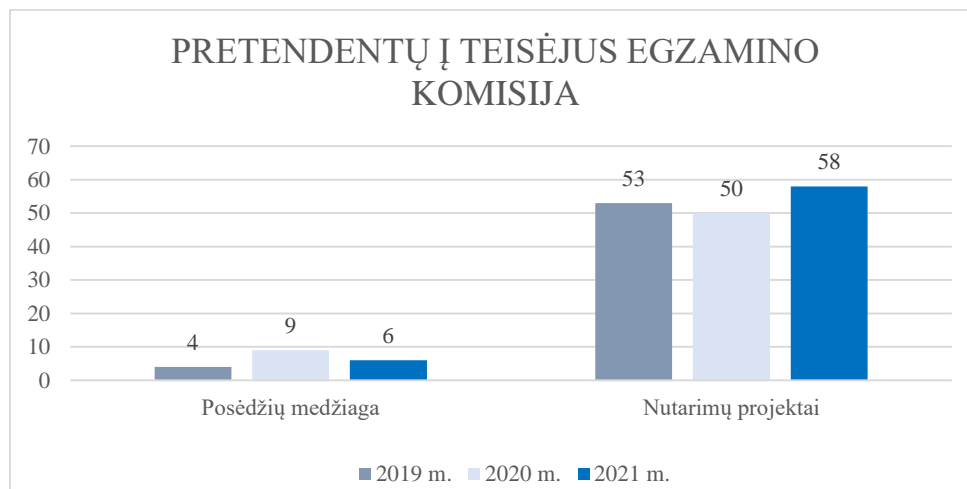
- 1 drausmės byla dėl dalies pažeidimų buvo nutraukta, kitoje dalyje teisėjui skirta pastaba.
- 1 drausmės byla dėl dalies pažeidimų buvo nutraukta, kitoje dalyje teisėjui skirtas papeikimas.

Vienas iš dviejų per ataskaitinį laikotarpį priimtų Teisėjų garbės teismo sprendimų buvo apskūstas Lietuvos Aukščiausiam Teismui (toliau – LAT). Į LAT skundu kreipėsi teisėjas, kuriam buvo skirta drausminė nuobauda – pastaba. Skundo LAT dar neišnagrinėjo.

Pernai NTA aptarnaujama **Teisėjų etikos ir drausmės komisija** (TEDK) gavo 237 dokumentus (teikimus, pareiškimus, prašymus, skundus ir kt.), kurių turinį turėjo įvertinti įvairiais Teisėjų etikos kodekse reglamentuojamais teisėjo elgesio aspektais. TEDK posėdyje buvo nagrinėti 9 teikimai dėl drausmės bylų iškėlimo bei 5 prašymai dėl konsultacijos suteikimo. 162 teikimai nebuvo nagrinėti TEDK posėdyje (2020 m. – 146, 2019 m. – 183, 2018 m. – 191): pareiškėjams buvo pateikti motyvuoti atsakymai dėl atsisakymo nagrinėti teikimą. Nors atmestų prašymų skaičius mažėja, didžioji dalis gaunamų teikimų nėra nagrinėjami TEDK posėdžiuose, nes juose iš esmės prašoma revizuoti teismų sprendimus ar įvertinti teisėjo procesinius veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo aspektais.

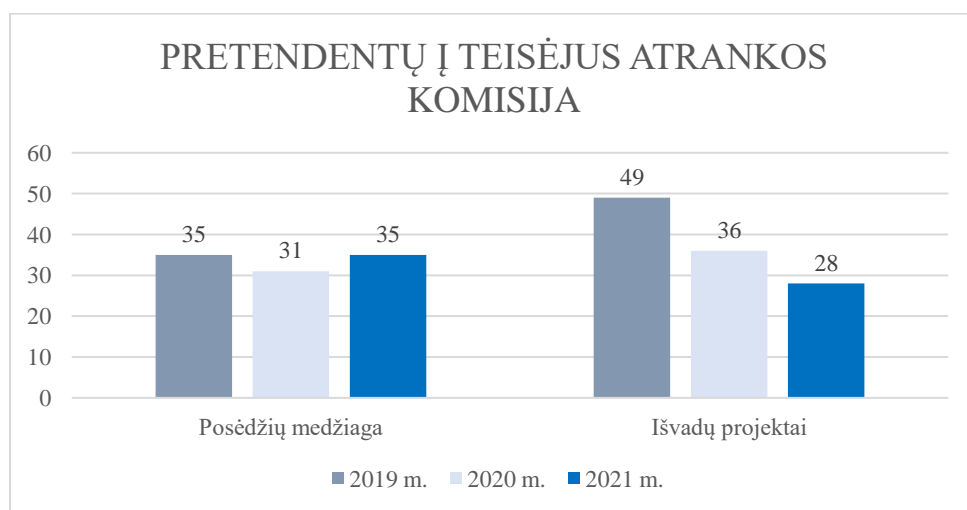
TEDK priėmė 9 sprendimus dėl teisėjų drausminės atsakomybės, iš kurių 4 teisėjams buvo iškelta drausmės byla, 3 atvejais – drausmės byla neiškelta apsiribojant apsparstymu Komisijoje, 2 atvejais – drausmės byla neiškelta nenustačius drausminės atsakomybės pagrindų požymių.

2021 m. NTA specialistai surengė **16 Pretendentų į teisėjus egzamino komisijos** posėdžių, surašė 6 posėdžių protokolus ir 58 nutarimų projektus (2020 m. – 9 posėdžius, 5 protokolus ir 50 nutarimų projektų, 2019 m. – 4 protokolus ir 53 nutarimų projektus, 2018 m. – 6 posėdžių protokolus ir 63 nutarimų projektus).

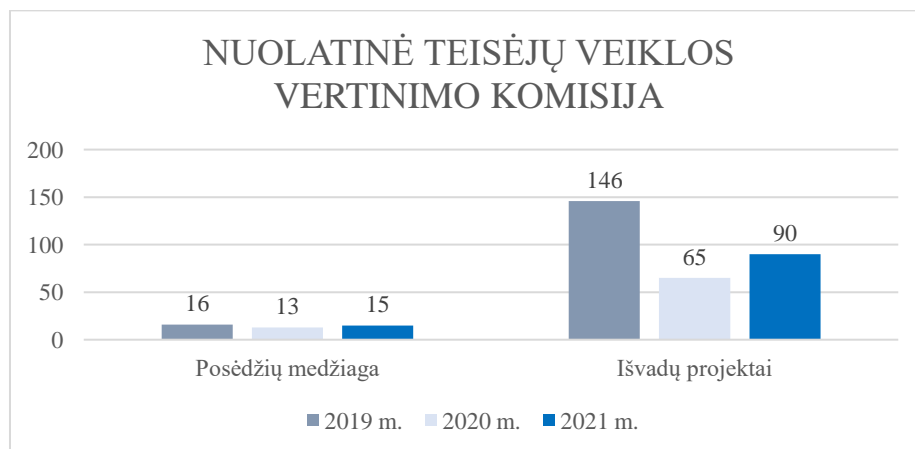
2021 m. įvyko 5 (2020 m. – 5, 2019 m. – 4) pretendentų į teisėjus egzaminai (2021-02-26, 2021-05-14, 2021-06-04, 2020-09-17, 2020-11-12). Į egzaminą buvo pakviesti 58 asmenys (2020 m. – 57, 2019 m. – 60), atvyko – 58 (2020 m. – 50, 2019 m. – 53). Egzaminą išlaikė 14 asmenų (2020 m. – 16, 2019 m. – 19), t. y. 24 proc. egzaminą laikusių asmenų.

Nors egzaminą išlaikė nedidelis procentas (24 proc.) asmenų, tačiau net 13 iš 14 išlaikiusiųjų egzaminą tai padarė iš pirmo karto (2020 m. – 9 asmenys iš 16).

Pernai buvo surengti 35 **Pretendentų į teisėjus atrankos komisijos** posėdžiai, įvertinti 256 pretendentai, iš jų 252 atvyko į posėdį, o 4 įvertinti jiems nedalyvaujant. 2021 m. komisija įvykdė 28 atrankas, į pokalbį pakvietė 278 pretendentes (įvertino 256 pretendentes, nes 22 pateikė prašymus jų nevertinti), paskelbė 28 išvadas, kuriose tinkamiausiais pripažino 125 pretendentes.

2021 m. įvykdyta daugiausia atrankų į aukštesnės pakopos teismus per paskutinius 5 metus. Tai lėmė 2020 m. pradėtos vykdyti atrankos į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų pareigas ir padidėjęs teisėjų trūkumas aukštesnės pakopos teismuose.

2021 m. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija (NTVVK), administruojama NTA, **surengė 15 posėdžių, kurių metu buvo įvertinta 90 teisėjų veikla** (2020 m. – 65; 2019 m. – 146). Buvo atlikta 76 teisėjų neeilinis veiklos vertinimas (karjeros siekiančių teisėjų), likusių 14 teisėjų – periodinis veiklos vertinimas (2020 m. periodinių vertinimų – 18, neeilinių – 47; 2019 m. periodinių vertinimų – 123, neeilinių – 23).

2021 m. nebuvo gauta kompetentingų subjektų teikimų dėl neeilinio teisėjų veiklos vertinimo, susijusio su teisėjo veiklos trūkumais (2020 m. ir 2019 m. taip pat nebuvo gauta).

2021 m. bendra NTVVK posėdžių trukmė buvo apytiksliai 42,5 val. Vieno teisėjo veiklos vertinimui (neįskaitant pasirengimo laiko) 2021 m. vidutiniškai buvo skirta apie 30 min. (2020 m. ir 2019 m. – apie 20 min.).

Lietuvos teismų sistemos apdovanojimų komisija 2021 m. posėdžiavo vieną kartą (2020 m. – 1, 2019 m. – 2). Komisija kreipėsi į Teisėjų tarybą patarimo dėl trijų asmenų apdovanojimų 1-ojo laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus teismų sistemai“, vieno – 2-ojo laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus teismų sistemai“; trijų – Teismų sistemos garbės ženklu.

NTA aptarnaujama **Teisminės mediacijos komisija** 2021 m. surengė 6 posėdžius (2020 m. – 3 posėdžiai), kurių metu priėmė sprendimus:

- dėl teismo mediatoriaus statuso suteikimo teisėjams – 14 teisėjų suteiktas mediatoriaus statusas;
- dėl teismo mediatoriaus statuso panaikinimo – 1 asmeniui panaikintas mediatoriaus statusas;
- dėl poreikio tobulinti teisinį reguliavimą, susijusį su teisėjų mediatorių veikla;
- dėl teisės aktų projektų.

V SKYRIUS

NTA INICIATYVOS IR ATSTOVAVIMAS TEISMAMS

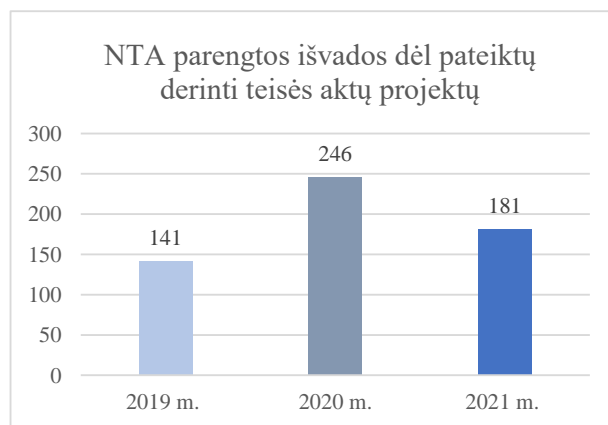
2021 m. NTA parengė išvadas dėl 181 pateikto derinti teisės aktų projekto. NTA specialistai atstovavo Teisėjų tarybos ir teismų interesams sprendžiant ir svarstant aktualius klausimus, susijusius su neteisėtos migracijos krizės klausimais, Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo bei Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimų projektais ir kt.

Svarbiausi 2021 m. darbai

- Parengti Teismų įstatymo ir kt. susijusių teisės aktų projektai dėl **teisėjų atrankos, apygardų administracinių teismų reorganizavimo, administracinių bylų teisingumo keitimo** ir kt. derinimo, svarstymo Lietuvos Respublikos Seimo komitetuose.
- Įvertinus žyminio mokesčio apskaitos galimybes, parengtas žyminio mokesčio apskaitos Lietuvos teismuose modelis bei jam įgyvendinti Žyminio mokesčio apskaitos Lietuvos Respublikos teismuose taisyklės.
- Parengtas **Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo projektas**: dėl priedo už tarnybos valstybei stažo dydžio, darbo ir budėjimų poilsio ir švenčių dienomis nuostatų tikslinimo, pavadavimų apmokėjimo įtvirtinimo, priemokų už papildomą krūvį įteisinimo.
- Parengti **Mokėjimo už darbą ir budėjimą poilsio ir švenčių dienomis bei pavadavimą, priemokų už padidėjusį darbo krūvį skyrimo ir mokėjimo bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams tvarkos aprašo projektai**, kuriais įgyvendinamos pakeistos teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos.
- Parengtas **Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimo projektas**: dėl teikimų dėl sulaikymo ir alternatyvių priemonių taikymo teisingumo nustatymo masinio užsieniečių antplūdžio metu, siekiant normalizuoti dėl nelegalių užsieniečių antplūdžio išaugusį Vilniaus regiono apylinkės teismo darbo krūvį.
- Organizuoti susitikimai su konstituciniais partneriais sprendžiant teismams **aktualius klausimus dėl šalyje kilusios neteisėtos migracijos krizės**.
- Parengta **analizė dėl bylų, susijusių su užsieniečių teisine padėtimi, srauto paskirstymo tarp apylinkės teismų**.
- **Bendradarbiauta rengiant teisės aktus dėl teismo proceso viešumo užtikrinimo** naudojant technines priemones, detalizuojant proceso įstatymuose, taip pat įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytą teisinį reglamentavimą, susijusį su teismo proceso viešumo užtikrinimu (įtvirtinant galimybę stebėti viešą teismo posėdį retransliavimo būdu arba prisijungiant prie vaizdo konferencijos ar telekonferencijos).
- **Parengta apžvalga dėl teisėjų, turinčių fizinę negalią, teisių užtikrinimo tarptautiniu ir nacionaliniu lygmeniu** (dėl galimybės dirbti sumažintu darbo krūviu, sumažinto darbo užmokesčio, neįgaliųjų teisinės padėties).

Taip pat NTA atstovavo Teisėjų tarybos ir teismų interesams sprendžiant ir svarstant klausimus, susijusius su:

- teismų administracine veikla (korupcijos prevencijos vykdymu, lanksčių darbo sąlygų užtikrinimu ir kt.);
- patirtų išlaidų advokato paslaugoms apmokėti atlyginimu valstybės lėšomis;
- asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, apklausos įtvirtinimu;
- požymių, įtvirtintų atitinkamų nusikalstamų veikų sudėtyse, peržiūra;
- Europos prokuratūros funkcijų nustatymu;
- savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose reguliavimu;
- teismų pastato projektu;
- siūlymu dėl baudžiamosios politikos švelninimo galimybių;
- klausimu dėl Teisėjų tarybos deleguojamo atstovo į pretendentų į Lietuvos administracinių ginčų komisijos ar jos teritorinių padalinių narius atrankos komisiją;
- operatyvios ieškinio preliminaraus pagrįstumo įvertinimo procedūros įtvirtinimu;
- viešųjų pirkimų procesų tobulinimu, pateikiant siūlymą dėl teismo valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymų pirkimo neskelbiamų derybų būdu;
 - nuteistųjų perėmimo ir perdavimo vykdant ES valstybių narių teismų sprendimus dėl laisvės atėmimo bausmės pripažinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos nustatymu;
- sprendimų dėl Lietuvos Respublikos pilietybės skelbimu Teisės aktų registre ir skundų nagrinėjimo perdavimu administraciniams teismams;
- valstybės institucijų informacinių sistemų (IBPS, PLAIS, KADIS, TEISIS, Šengeno IS), registrų (Hipotekos registro, Sutarčių registro, Sutarčių ir teisių suvaržymo registro, Nekilnojamojo turto registro, Turto arešto aktų registro) veikimu, suderinamumu su LITEKO II veikimo principais;
- civilinį procesą reglamentuojančių ES ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimu;
- dokumentų pateikimu antstoliui ir jų įteikimo asmenims elektroninių ryšių priemonėmis tvarkos pakeitimu, antstolių veiklos dokumentų tvarkymu ir saugojimu;
- vidaus kontrolės įgyvendinimu viešajame juridiniame asmenyje;
- ilgesnių nei 30 dienų komandiruočių į užsienio valstybes reglamentavimu;
- administracinės atsakomybės už trukdymą žurnalistams rinkti informaciją nustatymu;
- skrydžių, kuriais vežami labai svarbūs asmenys, vykdymo tvarkos nustatymu;
- pirmojo kontakto institucijų, pagalbos tarnybų bendradarbiavimo, pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims teikimo tvarkos nustatymu;
- klausimais dėl tiesioginio įrodymų rinkimo apklausiant asmenį pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose.

2020 m. NTA įvertinta ir tobulinta:

- atnaujinta **Mediatoriaus statuso suteikimo ir panaikinimo** teisėjams bei teisėjū, kuriems suteiktas mediatoriaus statusas, sąrašo sudarymo ir tvarkymo tvarka;
- teikti pasiūlymai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl Lietuvos Respublikos **teisėjų valstybinių pensijų įstatymo Nr. IX-1011 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto**;
- rengti ir Vidaus reikalų ministerijai teikti siūlymai dėl **psichologų pasitelkimo ikiteisminiuose tyrimuose, kuriuose dalyvauja nepilnamečiai, modelio tobulinimo 2021–2026 metų veiksmų planui**;
- apibendrinta **teismų pateikta informacija dėl problemų, kylančių dėl teismo psichiatrinių ekspertizių atlikimo**, parengta ir pateikta nuomonė Lietuvos Respublikos Seimo nariui;
- rengta **analizė dėl teismo suteikto liudijimo apie teisę teismo ekspertams gauti rašytinius įrodymus**, pateiktas atsakymas Valstybinei teismo psichiatrijos tarnybai dėl teismo išduotų liudijimų apie teisę teismo ekspertams gauti rašytinius įrodymus ir procesinių dokumentų siuntimo;
- apibendrinta teismų pateikta informacija ir parengta pozicija Seimo kontrolierių įstaigai **dėl neveiksnumo nustatymo procesų ir praktikų tobulinimo**;
- parengta medžiaga ir pateikta Teisingumo ministerijai **dėl bylų pagal pareiškimus dėl teismo įsakymo išdavimo nagrinėjimo konkrečiuose apylinkių teismuose**.

VI SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

2021 metais, kaip ir 2019–2020 metais, didelis dėmesys skirtas asmens duomenų apsaugos kultūros stiprinimui teismuose ir teismų sistemos darbuotojų, tvarkančių asmens duomenis, informuotumo didinimui asmens duomenų apsaugos srityje, siekiant užtikrinti, kad asmens duomenų tvarkymas atitiktų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, reikalavimus.

2021 m.:

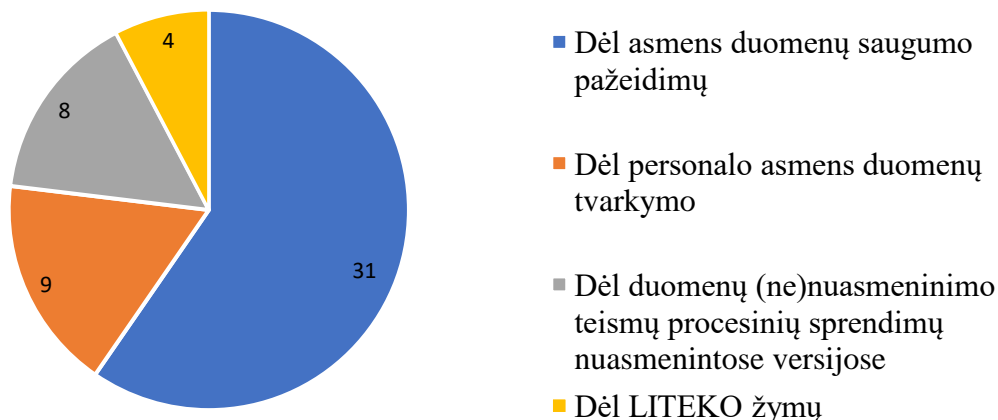
- Nacionalinei teismų administracijai bendradarbiaujant su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija ir Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba suorganizuotas nuotolinis teismų darbuotojų **susitikimas-diskusija „Asmens duomenų tvarkymas teismuose“**, kurio metu Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos, Lietuvos valstybės naujojo archyvo, Vilniaus universiteto atstovai ir teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas aptarė teismams aktualius asmens duomenų tvarkymo klausimus;
- suorganizuotas nuotolinis teismų komunikacijos specialistų, Nacionalinės teismų administracijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos atstovų susitikimas, kurio metu aptarti teismų pranešimų apie teismų veiklą ir bylas skelbimo teismų ir Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėse bei duomenų subjektų „teisės būti pamirštam“

įgyvendinimo, priežiūros institucijų kompetencijos vertinant tokių teismo pranešimų turinio atitiktį asmens duomenų apsaugos aspektu klausimai;

- suorganizuotas nuotolinis teismų ir Nacionalinės teismų administracijos komunikacijos specialistų susitikimas-diskusija, kurio metu teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas aptarė informacijos apie bylas teikimo viešosios informacijos rengėjams aktualijas;
- reglamentuota Teisėjų tarybos posėdžių transliavimo tvarka;
- peržiūrėtas ir atnaujintas Teismų pranešimų skelbimo specialiaame interneto tinklalapyje tvarkos aprašas;
- peržiūrėtas ir optimizuotas pranešimų, gautų iš trečiųjų asmenų, dėl viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų, kuriuos pagal kompetenciją teismams persiunčia Nacionalinė teismų administracija, procesas;
- Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Mykolo Romerio universiteto organizuotoje konferencijoje „Aukštų asmens duomenų apsaugos, kaip pagrindinės teisės, standartų skatinimas darbo vietoje“ teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas skaitė pranešimą „Teismo personalo asmens duomenų tvarkymo problematika teismų sistemoje“.

Teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas 2021 metais teikė konsultacijas teismų darbuotojams asmens duomenų tvarkymo klausimais: iš viso 2021 m. suteikė **84 konsultacijas**, iš jų – 56 telefonu, 28 – el. paštu (2020 m. suteikė 124 konsultacijas, iš jų – 89 telefonu, 35 – el. paštu, 2019 m. suteikė 101 konsultaciją, iš jų – 73 telefonu, 28 – el. paštu).

2021 m. dažniausiai teismų užduodami klausimai

2021 metais, kaip ir 2019–2020 metais, teismų darbuotojams, tvarkantiems asmens duomenis, išlieka aktualūs BDAR įgyvendinimo ir taikymo klausimai, ypač dėl reagavimo į galimus asmens duomenų saugumo pažeidimus, pažeidimų tyrimo, vertinimo, dokumentavimo bei pranešimo apie juos Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir duomenų subjektams.

VII SKYRIUS VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

Teismų komunikacijos specialistai ir atstovai ryšiams su žiniasklaida ir visuomene 2021 metais užbaigė 2017–2020 m. Lietuvos teismų komunikacijos strategiją ir nuo spalio mėnesio pradėjo vykdyti Teisėjų tarybos patvirtintą 2021–2024 m. Lietuvos teismų komunikacijos strategiją ir jos įgyvendinimo priemonių planą. 2021 m. daug dėmesio skirta ne tik išorinės komunikacijos priemonėms ir veikloms, bet ir vidinei komunikacijai, taip pat pasitelktos ir kelios naujos tikslų realizavimo priemonės.

Strategijoje keliami šie tikslai:

- didinti visuomenės pasitikėjimą Lietuvos teismais, kaip teisingumą vykdančia institucija;
- plėtoti koordinuotą, pamatuotą komunikaciją teismų sistemoje, vykdyti bendras komunikacines priemones;
- stiprinti vidinę komunikaciją ir organizacinę kultūrą teismuose.

Svarbiausios 2021 m. NTA Komunikacijos skyriaus organizuotos veiklos

Renginiai:

- Mišriu būdu vykusio konferencija „**Teismų nepriklausomumas: realybė ir siekiamybė**“, kurioje analizuota nepriklausomos teismų sistemos – teisės viršenybės pagrindo, teisminės ir kitų valdžių bendradarbiavimo bei profesinių teisėjo elgesio standartų problematika. Konferencijoje sveikinimo žodžius tarė Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda, Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen, teisingumo ministrė Evelina Dobrovolska, Vilniaus universiteto Teisės fakulteto prodekanas prof. dr. Haroldas Šinkūnas, įžangos žodį konferencijos dalyviams sakė Teisėjų tarybos pirmininkė Sigita Rudėnaitė. Konferencijoje pranešimus skaitė Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjas prof. dr. (HP) Egidijus Kūris, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkė dr. Danutė Jočienė.
- Nuotoliu pristatyta 2020 m. Lietuvos teismų veiklos ataskaita ir diskutuota tema „**Visuomenė, žiniasklaida, teismai: ar kalbame bendra kalba?**“. Drauge su Teisėjų tarybos pirmininke aktualias problemas apie visuomenės pasitikėjimą teismais kėlė ir analizavo Vilniaus universiteto mokslininkai, Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas ir tarptautinės organizacijos „Transparency International“ Lietuvos skyriaus vadovas.
- Mišriu būdu (virtualiai ir gyvai televizijos studijoje) vykusio diskusija „**Kaip apginti vaiką?**“, kurioje susitiko Lietuvos ir Norvegijos teismų, policijos, prokuratūros, Lietuvos įstatymų leidžiamosios valdžios ir tarptautinių organizacijų atstovai. Tarptautinę vaikų gynimo dieną jie sprendė, ką galima padaryti dėl smurtą patyrusių, artimoje aplinkoje jį mačiusių ir į teisinius procesus patekusių vaikų.
- Teisėjų tarybos iniciatyva kartu su Visuomenės informavimo etikos asociacija organizuota diskusija „**Privatumo ribos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento kontekste**“, kurioje aptarti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento taikymo praktikoje aspektai: informacijos apie asmenį teikimas viešosios informacijos rengėjams, tokios informacijos rinkimas ir skelbimas, viešo asmens teisės į privatumą ribos, priežiūros institucijų ir teismų kompetencija ginant galimai pažeistas duomenų subjektų teises.

Teisinio švietimo iniciatyvos:

- Dalyvauta atvirosios architektūros dienose „**Open House**“ (Lietuvos apeliaciniame teisme teismų bendruomenės atstovai drauge su iniciatyvos savanoriais su šiuo teismu supažindino 613 žmonių, vedė 31 ekskursiją), „Kultūros nakties“ teismuose renginių komplekse „Teisingų istorijų naktis teisme“ (sulaukta daugiau kaip 200 dalyvių).
- Spalio–gruodžio mėnesiais vyko rašinių konkursas „**Elkimės teisingai!**“, kuriame 16–19 m. moksleiviai buvo kviečiami siųsti samprotavimo rašinius teisingumo tema. Laureatus iš 35 dalyvių išrinko komisija, kurią sudarė trys teismų bendruomenės nariai.
- Spalio 25 d. Konstitucijos ir Europos teisės dienos proga 19-oje Lietuvos teismų jau šeštus metus iš eilės vyko nemokamos teisinės konsultacijos „**Jūs klausiate – mes atsakome!**“, buvo sulaukta daugiau kaip 200 norėjusių pasikonsultuoti asmenų skambučių.
- Atsižvelgiant į teisinį COVID-19 pandemijos reguliavimą per metus buvo suorganizuotos **4 gyvos ekskursijos po Istorinę teismų ekspoziciją**, 4 virtualios pamokos Lietuvos moksleiviams (pamokas galėjo stebėti iki 3000 norinčiųjų).
- Aktyviai **prisidėta prie Nacionalinės teisinių žinių olimpiados organizavimo**, rengti klausimai, dalyvauta vertinant dalyvius.

Kita svarbi veikla

Plėsta ir koordinuota penkmetį mininti Lietuvos teismų savanorių tarnyba: **40 teismų savanorių pagalbą teikia jau 13-oje teismų**. Per praėjusius metus savanoriai padėjo daugiau kaip 350 asmenų (2020 m. – 500, 2019 m. – 4300), savanoriavo daugiau kaip 1000 val. (2020 m. – 1500, 2019 m. – 2500); buvo suorganizuoti mokymai 23 naujiems savanoriams iš visos Lietuvos (2020 m. – 35, 2019 m. – 18). Savanoriai, jų kuratoriai ir kiti teismų bendruomenės nariai dalyvavo dar 4 įvairaus pobūdžio savanorystės tvirtinimo teismuose renginiuose. Siekiant didinti Savanorių tarnybos žinomumą bei skleisti žinių apie savanorių paslaugų teikimą teismo lankytojams, sukurtas teismų Savanorių tarnybos logotipas ir kiti Savanorių tarnybos skiriamieji ženklai.

2021 m. teismų komunikacijos skaičiai

- **164** kartai per dieną, **59899** per metus – žiniasklaidos monitoringo žinučių peržiūra (2020 m. – 152 per dieną, 55353 per metus, 2019 m. – 295 per dieną, 107 675 per metus);
- **115** NTA straipsnių ir pranešimų spaudai (2020 m. – 114, 2019 m. – 210), 595 teismų straipsniai ir pranešimai spaudai (2020 m. – 566, 2019 m. – 616 pranešimų);
- **23** žurnale TEISMAILT pasirodę straipsniai, perpublikuoti naujienų portale www.delfi.lt (2020 m. – 46, 2019 m. – 37 straipsniai); portalo skaitytojai įvairiais kanalais (socialiniais tinklais, el. paštu, kopijuojant straipsnio nuorodą) nuorodomis pasidalino **4152** kartus;
- **1121** teisėjų komentaras žiniasklaidoje (2020 m. – 663, 2019 m. – 900);
- **66** radijo laidos su teisėjų komentarais (2020 m. – 28, 2019 m. – 33);
- **187** TV laidos su teisėjų komentarais (2020 m. – 172, 2019 m. – 80);
- **965 268** www.teismai.lt lankytojai (2020 m. – 412154, 2019 m. – 272 853);
- **338** www.teismai.lt per praėjusius metus paskelbti įrašai (2020 m. – 287, 2019 m. – 450);
- **692** nauji sekėjai Lietuvos teismų „Facebook“ profilyje: 2021 m. pabaigoje buvo 11 937 sekėjai (2020 m. – 11 245, 2019 m. – 10 212 sekėjų); žinučių pasiekiamumas – 573 557 auditorija per metus;

- 7 „Facebook“ komunikacijos kampanijos;
- Beveik **5000 Youtube** transliuotų Lietuvos teismų renginių peržiūrų (2020 m. – daugiau nei 4000 peržiūrų, 2019 m. – daugiau nei 3000).

Vidinės komunikacijos iniciatyvos ir renginiai

- VDU Botanikos sode buvo suorganizuotas jau tradicija tapęs **Lietuvos teismų sąskrydis**, kuriame dalyvavo daugiau nei 500 teismų bendruomenės narių. Renginio metu norintieji galėjo dalyvauti protmūšyje, žaidime „Pažink sodo paslaptis“ ir kuriant unikalią tradicinę Lietuvos teismų komandos nuotrauką, taip pat klausytis koncerto.
- **Sausio 13-osios ir Kovo 11-osios** progomis teismai dalyvavo NTA inicijuotose valstybės istorijos atminties išsaugojimo ir vėliavų kėlimo akcijose: sulaukta dešimčių prisiminimų ir šimtų nuotraukų.
- Daugiau kaip 70 teismų bendruomenės narių vaikų piešė piešinius virtualiai parodai „**Mano svajonių darbas**“.
- Net 59 teismų bendruomenės nariai prisijungė prie NTA organizuoto pavasarinio **žingsniavimo iššūkio** ir visi kartu per 8 d. įveikė 6 223 882 žingsnius.
- Suorganizuoti **7 nuotoliniai Lietuvos teismų komunikacijos specialistų ir atstovų spaudai susitikimai**, kuriuose buvo inicijuotos ir aptartos bendros komunikacijos priemonės, dalytasi informacija apie svarbiausius organizuojamus renginius, susitikimus ir kitas svarbias veiklas.
- Kaune vyko teismų komunikacijos specialistų ir atstovų spaudai 8 akad. val. trukmės mokymai „**Efektyvi vidinė komunikacija – raktas į sistemos reputaciją ir tinkamą komunikacijos pripažinimą**“, kuriuose dalyvavo 18 teismų ir NTA darbuotojų. Mokymuose siekta tvirtinti vidinę komunikaciją teismuose, kurti teismų komunikacijos žmonių vidiniai ryšiai.
- Gruodžio 15 d. suorganizuotas **Teismų dienos minėjimas**, kurio metu įteikti 6 apdovanojimai nusipelnusiems teismų sistemai asmenims, apdovanoti rašinių konkurso „Elkimės teisingai!“ nugalėtojai, renginys transliuotas tiesiogiai visai teismų bendruomenei, visi norintieji galėjo įsitraukti į teatro „Kitas kampas“ siūlomas improvizacijas, o gruodžio 17 d. teismų bendruomenės atstovai dalyvavo LRT televizijos žaidime „Auksinis protas“.
- Gruodžio–sausio mėnesiais NTA organizuotame **Kalėdiškiausios darbo vietos konkurse** buvo sulaukta beveik 200 nuotraukų ir koliažų, kuriuose užfiksuotos šventiškai papuoštos teismų darbuotojų darbo vietos.

VIII SKYRIUS TEISMŲ APRŪPINIMAS

COVID-19 pandemija ir įvesti apribojimai apsunkino teismų aprūpinimo darbus. Dalies teismų pastatų remonto darbų suplanuotais terminais pabaigti nepavyko: vėlavo statybos ir remonto medžiagų tiekimas, dėl diagnozuotos COVID-19 ligos ar saviizoliacijos rangovų darbuotojams teko atidėti darbų vykdymą. Didelę įtaką turėjo ir žymus statybos sektoriaus darbų bei medžiagų pabrangimas. Taip pat dėl išsitęsusių dalies tiekėjų įsipareigojimų vykdymo terminų vėlavo kai kurių prekių pristatymai. Nepaisant to, NTA dėjo maksimalias pastangas laiku ir kokybiškai įvykdyti suplanuotus darbus, greitai reaguoti į besikeičiančią situaciją ir perskirstyti finansavimo srautus taip, kad teismų aprūpinimui skirtas finansavimas būtų tikslingai panaudotas, o teismų veiklos sąlygos būtų nuolat gerinamos.

Atlikta:

- 13 teismų pastatų ir jų inžinerinių sistemų įvairios apimties remonto darbai skirtinguose teismuose ir teismo rūmuose;
- 1 teismo pastate įrengta gaisrinės signalizacijos sistema;
- 2 teismų pastatuose suremontuoti ir neįgaliųjų poreikiams pritaikyti sanitariniai mazgai;
- 2 teismuose, būtiniausiose patalpose, papildomai įrengti oro kondicionieriai.

Kasdieniams teismų poreikiams nupirkta:

- 30 354 pak. kopijavimo popieriaus;
- 855 000 vokų;
- 97 500 bylų viršelių;
- 9 teisėjų ženklai;
- 100 individualiai pasiūtų teisėjų mantijų;
- 56 vnt. LED televizorių su laikikliais nuotoliniams teismo posėdžiams;
- 318 vnt. internetinių kamerų;
- teismų nekilnojamojo turto ir civilinės atsakomybės draudimo paslaugos;
- teismų apsaugos sistemų techninės priežiūros ir aptarnavimo paslaugos.

COVID-19 pandemijai valdyti nupirkta:

650 000 vnt. vienkartinį veido kaukių;
40 000 vnt. FFP2 tipo respiratorių;
3 000 vnt. apsauginių veido skydų;
2 400 l dezinfekcinio skysčio paviršiams;
2 100 l dezinfekcinio skysčio rankoms;
120 000 porų vienkartinį pirštinių;
2 000 vnt. vienkartinį kombinezonų;
17 000 vnt. vienkartinį pirštinių;
165 vnt. FFP2 ir FFP3 respiratorių.

Šeštus metus iš eilės tęstas **teismų tarnybinio transporto atnaujinimas** – 2021 m. buvo nupirkti ir teismams perduoti **4 nauji tarnybiniai automobiliai**:

- Marijampolės apylinkės, Panevėžio apylinkės bei Alytaus apylinkės teismams – po vieną naują mikroautobusą;
- Vilniaus regiono apylinkės teismui – vienas naujas hibridinis lengvasis automobilis.

Siekiant užtikrinti tinkamas kokybiškas teismo funkcijų vykdymo sąlygas bei teismo paslaugų teikimą teismo proceso dalyviams ir visuomenei, 2021 m. buvo tęsiamas **3 investicinių infrastruktūros projektų vykdymas**:

- **baigti Tauragės apylinkės teismo Šilutės rūmų pastato rekonstravimo darbai**, vykdomos pastato statybos užbaigimo procedūros statybos užbaigimo aktui gauti. 2022 m. I–II ketv. planuojamas teismo perkėlimas į naujas patalpas;
- **baigti Vilniaus regiono apylinkės teismo Ukmergės rūmų naujo pastato statybos darbai**, kurie dėl rangos sutarties nutraukimo persikėlė į 2021 m., o teismo perkėlimas į naujas patalpas planuojamas 2022 m. I–II ketvirtį po pastato statybos užbaigimo procedūrų;
- atstovauta teismų sistemai VĮ Turto bankui įgyvendinti perduoto projekto „Vilniaus mieste veikiančių teismų naujo pastato Šeimyniškių g. 28, Vilniuje, statybą“ įgyvendinimo procese.

IX SKYRIUS VIEŠIEJI PIRKIMAI

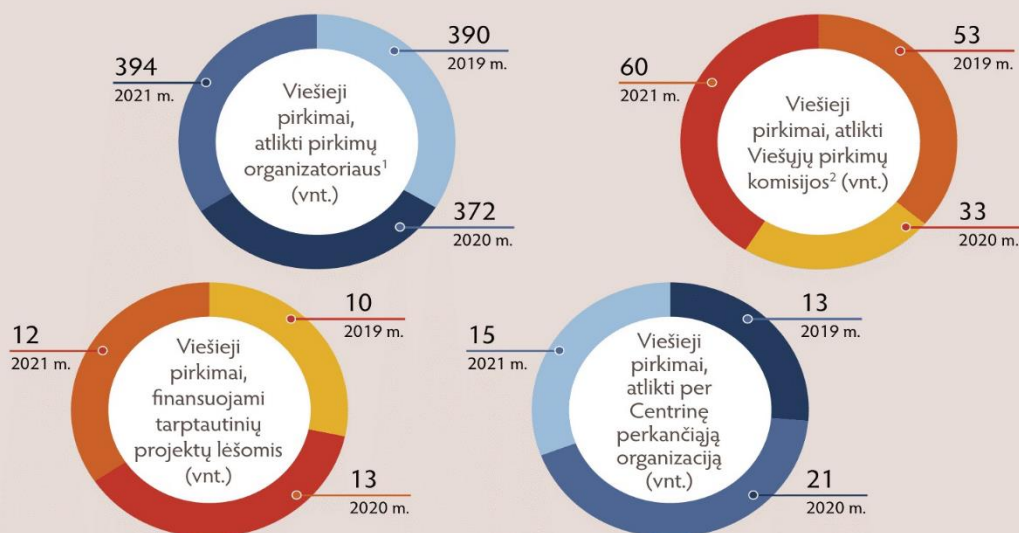
Palyginti su 2020 m. duomenimis, komisijos (ją sudaro NTA darbuotojai) vykdytų viešųjų pirkimų skaičius ženkliai padidėjo, taip pat žymiai padidėjo ir jų vertė. Tam padarė didelę įtaką šiais metais pradėti kelių projektų pirkimai. Pirkimų organizatoriaus atliktų pirkimų skaičius taip pat padidėjo. Nežymiai sumažėjo pirkimų per Centrinę perkančiąją organizaciją.

2021 m. NTA teismų poreikiams tenkinti pirko:

- teisėjų ir teismų darbuotojų mokymo paslaugas,
- automobilius LR teismams,
- teismų bendruomenės sąskrydžio organizavimo paslaugas,
- teismų patalpų remonto darbus,
- asmens apsaugos priemonės,
- kompiuterius,
- vertimo paslaugas,
- pašto paslaugas,
- fiksuoto ryšio paslaugas,
- teismo proceso vedimo studijos parengimo paslaugas,
- teisėjų atrankos ir vertinimo modelio parengimo paslaugas,
- teismų vadovų kompetencijų stiprinimo efektyviam teismų išteklių valdymui studijos parengimo paslaugas,
- teisinio reguliavimo smurto artimoje aplinkoje studijos parengimo paslaugas,
- baldus teismams ir kt.

2021 m. atlikti Lietuvos teismų poreikiams patenkinti skirtų prekių ir paslaugų viešieji pirkimai

¹ Pirkimų organizatorius – Nacionalinės teismų administracijos (NTA) darbuotojas.

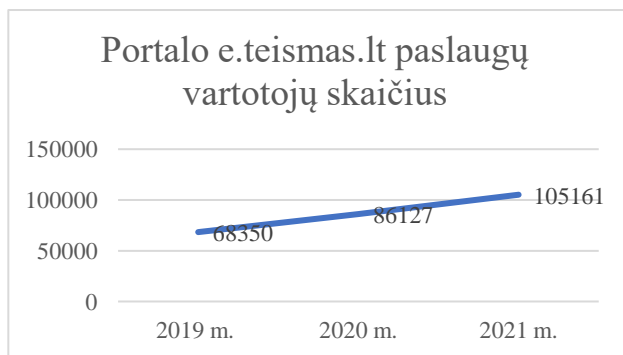
² Viešųjų pirkimų komisiją sudaro NTA darbuotojai.

X SKYRIUS TEISMŲ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA

Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą teismų veiklą **COVID-19** pandemijos metu sukurta ir palaikoma galimybė teismų darbuotojams dirbti su **LITEKO** nuotoliniu būdu.

Siekiant užtikrinti nuotolinį teismų darbą įsigyta papildoma vaizdo konferencinė įranga (**3** stacionarūs ir **17** mobiliųjų komplektų teismams) bei išplėstos sistemos ryšio galimybės. Buvo įsigyta **275** nuotolinio bendradarbiavimo įrankio ZOOM licencijos ir **268** kompiuterinės kameros, **111** valdomų kamerų teismo posėdžiams.

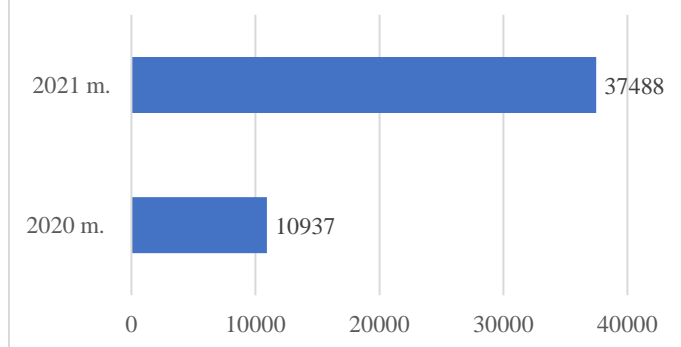
2021 m. portale e.teismas.lt užsiregistravo **19034 nauji vartotojai**. 2021 m. pabaigoje portalo e.teismas.lt paslaugų vartotojų skaičius siekė 105161.

2021 m. pabaigoje portalu e.teismas.lt naudojo:

- 2146 advokatai;
- 1149 advokato padėjėjai;
- 530 mediatorių;
- juridinių asmenų paskyrose (iš viso sukurta 12849 juridinių asmenų prieiga) portale e.teismas.lt 21289 asmenys įtraukti kaip juridinių asmenų atstovai;
- 80047 kiti fiziniai asmenys.

Zoom posėdžių ir konferencijų
skaičius

2021 m. sumažėjo nuotolinių teismo posėdžių, kuriuose buvo naudojama vaizdo konferencijų įranga. **Iš viso įvyko 2029 tokio pobūdžio nuotoliniai posėdžiai.**

Tačiau teismus aprūpinus bendradarbiavimo įrankio Zoom licencijomis, pastebimas ženklus šioje platformoje vykstančių posėdžių ir susitikimų augimas. **2021 m. įvyko 37 488 Zoom posėdžiai ir susitikimai** (2020 m. – 10 937). Daugiausia Zoom susitikimų vyko Kauno apylinkės teisme (4251), Vilniaus miesto apylinkės teisme (4228), Vilniaus apygardos teisme (3243) ir Klaipėdos apylinkės teisme (3233).

Tam, kad teismų infrastruktūros komponentai veiktų nuosekliai ir kasdien būtų profesionaliai prižiūrimi (palaikomi), įsigytos šios paslaugos bei technika:

- 256 nešiojamieji ir 68 stacionarūs kompiuteriai teismams;
- 22 daugiafunkciai įrenginiai teismams;
- 54 papildomi monitoriai teismams;
- teismų infrastruktūros (techninės ir programinės įrangos, įskaitant jų sudedamąsias dalis) pogarantinės priežiūros paslaugos;
- tarnybinių stočių procesorių plėtimas;
- LITEKO II programinės įrangos licencijos ir jų palaikymas.

XI SKYRIUS VIDAUS AUDITAS

2021 m. teismų sistemos vidaus auditai parodė, kad siekiant efektyvios ir skaidrios teismų veiklos kasmet vis didesnis dėmesys yra skiriamas vidaus kontrolei.

2021 m. NTA Vidaus audito skyriaus specialistai **atliko 7 vidaus auditus:**

- Panevėžio apylinkės teisme (veiklos ir valdymo);
- Telšių apylinkės teisme (veiklos ir valdymo);
- Utenos apylinkės teisme (veiklos ir valdymo);
- Regionų apygardos administraciniame teisme (buhalterinės apskaitos vertinimo);
- Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme (veiklos ir valdymo);
- Nacionalinėje teismų administracijoje (dokumentų valdymo sistemos procesų derinimo (vizavimo, pasirašymo ir kt.) organizavimo efektyvumo ir viešųjų pirkimų organizavimo vertinimo).

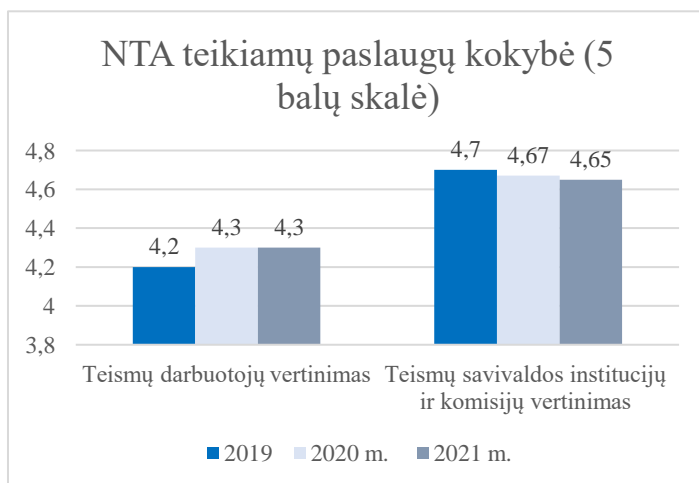
Teismuose vidaus auditoriai atliko didelės apimties veiklos organizavimo, turto, išteklių valdymo ir naudojimo bei vidaus kontrolės sistemos patikimumo vertinimo vidaus auditus. Atliekant bet kurios rūšies vidaus auditą, buvo vertinama organizacinė struktūra, pareigų atskyrimas, įgaliojimų suteikimas ir nustatytos įgaliojimų ribos, išteklių valdymas, turto apsauga, darbas su informacinėmis technologijomis ir kt. Atlikus vidaus auditus, auditoriai rengė ataskaitas, kuriose atsispindėjo atlikto audito rezultatai, pastebėjimai, išvados ir rekomendacijos. Kiekvienai rekomendacijai, atsižvelgdami į jos svarbą, vidaus auditoriai nustatė reikšmingumo lygį.

Audituotiems teismams iš viso buvo pateiktos **37 rekomendacijos** dėl vidaus kontrolės trūkumų, žmogiškųjų išteklių valdymo, priešgaisrinės saugos, darbuotojų sveikatos ir darbo saugos reikalavimų įgyvendinimo tobulinimo.

Nacionalinei teismų administracijai iš viso pateikta **12 rekomendacijų** dėl dokumentų derinimo tvarkos ir viešųjų pirkimų veiklos proceso reglamentavimo tobulinimo.

XII SKYRIUS KOKYBĖS SIEKIS

Kaip ir kasmet, siekiant užtikrinti kokybiškų paslaugų teikimą teismams ir teismų savivaldos institucijoms bei komisijoms, NTA veikloje buvo taikomos kelios vadybos sistemos: **NTA kokybės vadybos sistema** (KVS, atitinkanti ISO 9001:2015 standartą) ir **klientų aptarnavimo standartas**. Teismų darbuotojų pasitenkinimo NTA teikiamomis paslaugomis apklausos duomenimis, kokybė stabiliai išlieka kaip gera, o teismų savivaldos institucijų ir komisijų pasitenkinimas NTA teikiamomis paslaugomis išlieka kaip labai geras.

Per 2021 m.:

- Pakartotinai sertifikuota NTA KVS pagal ISO 9001:2015 standartą; **išduotas atitikties sertifikatas**, kuris galios iki 2024 m.
- Atlikti NTA KVS vidaus ir išorės auditai, gauta 13 rekomendacijų dėl NTA veiklos tobulinimo, parengti ir beveik įgyvendinti **veiklos gerinimo rekomendacijų įgyvendinimo planai**.
- **Valdyti svarbūs pokyčiai, susiję su teisinio reguliavimo pasikeitimu** – Teismų įstatymo pasikeitimu, Valstybės tarnybos įstatymo pasikeitimais, o NTA veikloje valdyti pokyčiai, susiję su naujos dokumentų valdymo sistemos LITEKO II įdiegimu, naujos IT užklausų valdymo sistemos *Servise Desk* diegimu, pasikeitusia strateginio planavimo tvarka ir kt.
- Ir toliau **valdyti pokyčiai ir rizikos**, susijusios su NTA veikla ir paslaugų teikimu **ekstremalių situacijų ir karantino laikotarpiu**; įvertintos galimybės ir jos išnaudotos organizuojant darbą bei teikiant paslaugas nuotoliniu ir (ar) mišriu būdu.

- **Vadovautasi NTA vidaus kontrolės politika**, paremta NTA KVS.
- Atsižvelgus į NTA klientų atliktų apklausų rezultatus, identifikuotos tobulintinos NTA veiklos sritys, **parengti priemonių planai, kaip gerinti NTA teikiamas paslaugas.**
- **Pradėtas NTA kokybės vidaus auditorių grupės stiprinimas:** inicijuotas ir vykdomas naujų vidaus kokybės auditorių mokymo procesas.
- Įvertinta NTA teiktų paslaugų kokybė: NTA kaip institucija ir atskiri jos darbuotojai gavo **26 padėkas** (2020 m. – 18, 2019 m. – 12).

XIII SKYRIUS TARPTAUTINIAI PROJEKTAI

2021 m. buvo tęsiamas projekto *Teismų veiklos efektyvumo didinimas*, finansuojamo Europos Sąjungos fondų investicijų lėšomis, kurio **biudžetas siekia daugiau negu 2,5 mln. Eur**, įgyvendinimas.

Projekto tikslas – didinti teismų veiklos efektyvumą, sukurti pažangaus teismų išteklių valdymo ir bylų paskirstymo modelius bei atnaujinti bylų duomenų tvarkymo procesus ir perkelti juos į elektroninę erdvę.

2021 m. rezultatai:

1) Vykdytas **LITEKO II modernizavimas:**

- užbaigtas LITEKO II neprocesinių dokumentų valdymo modulis ir nuo sausio mėn. pradėtas eksploatuoti visuose Lietuvos teismuose;
- balandžio – gegužės mėn. Nacionalinė teismų administracija organizavo papildomus nuotolinius **LITEKO II neprocesinių dokumentų valdymo modulio mokymus**, juose dalyvavo 225 teismų sistemos darbuotojai.

2) Tęsiamas LITEKO II procesinės dalies kūrimas:

- įgyvendintas ir gruodžio mėn. ištestuotas proceso įvykių fiksavimo ir atvaizdavimo funkcionalumas;
- vykdomas civilinių bylų nagrinėjimo proceso duomenų fiksavimas LITEKO II, atsižvelgiant į procesinių terminų kontrolės funkcionalumui numatytus reikalavimus, kuriami teisminės bylos kortelės papildymai, procesinės užduotys, procesinių įvykių ir subprocesų sąrašai;
- gryninami poreikiai dėl mokesčio grąžinimo užduočių tvarkymo, kuriami žyminio mokesčio apskaitos ir mokėjimo užduočių terminų administravimo funkcionalumai;
- kuriamas teismo dokumentų nuasmeninimo funkcionalumas ir teisminės mediacijos duomenų tvarkymo funkcionalumai. Bendras procesų realizavimas LITEKO II siekia apie 70 proc.

3) Tęsiamas bylų skirstymo modulio kūrimas: užbaigti inicijavimo, analizės ir projektavimo etapai, kuriama bylų skirstymo modulio technologinė integracija į LITEKO II. Bendras bylų skirstymo modulio sukūrimas siekia apie 80 proc.

4) Tęsiamas statistikos posistemio kūrimas: įgyvendinami analizės ir projektavimo etapai, vykdoma ataskaitų ir statistinių pjūvių realizacija, teisėjų darbo pažymų analizė ir projektavimas. Bendras statistikos posistemio realizavimas siekia apie 20 proc.

2021 m. buvo tęsiamas ir sėkmingai užbaigtas Europos Komisijos finansuojamo projekto *Teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose plėtojimas* įgyvendinimas.

Projekto tikslas – skatinti teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose ir prisidėti prie veiksmingo ir nuoseklaus Europos Sąjungos abipusio pripažinimo priemonių taikymo baudžiamosiose bylose.

2021 m. rezultatai:

- 1) parengti **informaciniai grafikai dėl veiksmų, kurių turi imtis baudžiamosiose bylose Lietuva**, kaip vykdančioji ir išduodančioji valstybė, įgyvendindama pamatinius Tarybos sprendimus 2008/909/TVR, 2008/909/TVR ir 2008/947/TVR;
- 2) vasario 24 d. organizuota tarptautinė konferencija „**Teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose plėtojimas**“, į kurią susirinko 129 dalyviai.

2021 m. įgyvendintos *Dvišalio bendradarbiavimo fondo veiklos* santykiams tarp Lietuvos ir Norvegijos stiprinti:

- Birželio 1 d. organizuotas tarptautinis internetinis seminaras „Kaip apginti vaiką“, kuriame dalyvavo 303 dalyviai.
- Birželio 10 d. organizuotas tarptautinis internetinis seminaras „Idealaus teismo pirmininko portreto link“, kuriame dalyvavo 41 dalyvis.
- Lapkričio 2–5 d. Teisėjų tarybos pirmininkė, nariai ir Nacionalinės teismų administracijos atstovai dalyvavo pažintiniame vizite Norvegijos Karalystėje, kurio metu Lietuvos delegacija lankėsi Norvegijos Aukščiausiąjame Teisme, Oslo Apygardos teisme, susitiko su Norvegijos Teisėjų tarybos nariais, Norvegijos teismų administracijos atstovais, pasidalinta gerąja patirtimi teismų strateginio planavimo, centralizuoto teismų išteklių valdymo, teismų darbo organizavimo ir teismo posėdžių vedimo srityse.
- Lapkričio 29 d. organizuotas tarptautinis internetinis seminaras „Nuotoliniai teismo posėdžiai“, kuriame dalyvavo 20 Lietuvos teisėjų ir teismų sistemos atstovų.

2021 m. buvo tęsiamas projekto *Kokybės, paslaugų ir infrastruktūros tobulinimas Lietuvos teismuose*, finansuojamo 2014–2021 metų Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšomis, kurio **biudžetas siekia daugiau negu 6,7 mln. Eur**, įgyvendinimas.

Projekto tikslas – sukurti efektyvesnę ir veiksmingesnę teisingumo sistemą.

2021 m. rezultatai:

- Vykdam projektą viešinimo veiklą **sukurta** projekto **interneto svetainė** (<https://grants.teismas.lt/>), kurioje pateikiama informacija apie projektą, vykdomas veiklas, pasiektus rezultatus, įvykusius ir

planuojamus renginius bei kitos naujienos, susijusios su projekto įgyvendinimu. Interneto svetainėje informacija teikiama lietuvių ir anglų kalbomis.

- Gruodžio mėn. Teisėjų tarybos posėdyje buvo pritarta NTA specialistų parengtam **teisėjų atrankos ir vertinimo modeliui**, kuriuo bus vadovaujama vertinant pretendentų asmenines, būdo ir pažintines savybes atrankose, paskelbtose po 2022 m. sausio 1 d. Modelio įgyvendinimui užtikrinti buvo parengti atitinkami teisės aktai.
- Siekiant kaupti, apdoroti, sisteminti ir archyvuoti teisėjų ir pretendentų į teisėjus duomenis yra kuriamas **teisėjų ir pretendentų į teisėjus atrankos ir vertinimo elektroninis įrankis**, kurį įdiegus bus efektyviau tvarkomi teisėjų ir pretendentų į teisėjus duomenys, užtikrinama duomenų apsauga, informacijos atsekamumas, panaudojimo tęstinumas, bus eliminuotas žmogiškos klaidos faktorius. Pirmajame elektroninio įrankio kūrimo etape buvo parengta detali būsimo įrankio techninė specifikacija, kurios pagrindu buvo atlikti viešieji pirkimai dėl elektroninio sukūrimo ir įdiegimo bei šio proceso techninės priežiūros paslaugų.
- Siekiant gerinti teismo proceso kokybę 2021 m. rugsėjo mėn. buvo pradėta rengti **teismo proceso vedimo tobulinimo studija**, kurią numatoma baigti per 12 mėnesių. Jau yra atlikta teismo proceso vedimą reglamentuojančių teisės aktų analizė bei kokybinis tyrimas, kurio metu buvo identifikuotos svarbiausios teismo proceso vedimo problemos ir jų priežastys. Šiuo metu vykdoma daugiau nei 200 skirtingų tipų bei instancijų bylų analizė ir identifikuojamos silpnosios proceso vietos.
- Stiprinant teismų sistemos atstovų vadybines kompetencijas nuo 2021 m. rugsėjo mėn. yra rengiama **vadovų kompetencijų stiprinimo efektyviam teismų išteklių valdymui studija**. Jau yra atlikta esamos situacijos analizė, kurios metu buvo analizuojami galiojantys teisės aktai, ir pateiktas šiuo metu teismų vadovams (teismo pirmininkui, teismo pirmininko pavaduotojui, teismo skyriaus pirmininkui, kancleriui, skyriaus / departamento vadovui) taikomų reikalavimų kompetencijų srityje įvertinimas. Siekiant perimti geriausias praktikas buvo įvertinti pažangiausi Lietuvoje ir užsienyje (vertinant Norvegijos, Nyderlandų ir Vokietijos sistemas) taikomi vadovų kompetencijų modeliai.
- Skatinant savanorystę Lietuvos teismuose bei gerinant teismų aptarnavimo paslaugų kokybę, plečiama teismų Savanorių tarnybos veikla: parengta **Savanorių tarnybos veiklos esamos situacijos analizė**, kurioje pateiktos rekomendacijos ir priemonių planas, kaip didinti Savanorių tarnybos veiklos efektyvumą. Savanorių tarnybos veiklos tobulinimo plane numatytos tokios priemonės kaip tęstiniai savanorių ir jų mentorių mokymai, metodinis leidinys teismo savanoriams, informaciniai lankstinukai, savanorystės viešinimo kampanija ir kt., o siekiant užtikrinti sėkmingą šių priemonių įgyvendinimą, esamų teismo savanorių veiklos koordinavimą bei naujų savanorių pritraukimą, NTA buvo **įdarbintas savanorių veiklos koordinatorius**.
- Š. m. spalio 14–15 d. vyko **savanorių mentorių mokymai**, kuriuose dalyvavo 10 savanorių mentorių iš įvairių Lietuvos teismų. Mokymai buvo orientuoti į mentorių lyderystės, vadovavimo, bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių tobulinimą bei į gebėjimus tinkamai motyvuoti savanorius. 2021 m. lapkričio 17–18 d. vyko **teismų savanorių mokymai**, kuriuose dalyvavo 23 savanoriai.

Š. m. birželio 14 d. suorganizuota nuotolinė tarptautinė **konferencija „Iššūkiai teisėjų atrankai ir savanorystei teismuose“**, kurioje buvo apžvelgtos teisėjų atrankos mechanizmų ypatybės ir Lietuvos teismų savanorių tarnybos pasiekimai ir problemos. Konferencijos įrašą galite peržiūrėti **ČIA**.

- Siekiant gerinti teismų infrastruktūrą pradėta aktyviai ruošti teismų pastatų rekonstrukcijai. 2021 m. buvo **parengtos projektavimo užduotys Vilniaus ir Kauno apylinkių teismams**, o atsisakius planų kartu su Turto banku rekonstruoti Klaipėdos apylinkės teismo pastatą (dėl reikalingų papildomų tyrimų rekonstrukcijos pabaiga keltusi į 2026 m. pabaigą), vietoje jo, įvertinus poreikius bei atsižvelgus į galimybes, į projektą buvo įtraukti Panevėžio apylinkės, Panevėžio apygardos bei Tauragės apygardos teismai, kurių rekonstrukcija turėtų prasidėti 2023 m.

.....

2021 m. buvo tęsiamas projekto ***Teisingumo grandinės darbo kokybės gerinimas ir kompetencijų stiprinimas, siekiant apsaugoti smurto šeimoje ir dėl lyties aukas***, kuriame NTA dalyvauja partnerio teisėmis, įgyvendinimas. Projektas finansuojamas 2014–2021 metų Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis, kurio **biudžetas siekia apie 3,5 mln. Eur** (NTA dalis – apie 759 tūkst. Eur).

Projekto tikslas – tobulinti smurto artimoje aplinkoje prevencinę politiką teismuose ir teisėsaugos institucijose, stiprinti kompetencijas ir tarpinstitucinį bei tarpvalstybinį bendradarbiavimą, siekiant veiksmingo funkcijų pasidalijimo bei siekiant užkirsti kelią smurtui artimoje aplinkoje.

2021 m. rezultatai:

Įvykdytas viešasis pirkimas dėl **teisinio reguliavimo smurto artimoje aplinkoje studijos parengimo paslaugų**. Studijoje bus atlikta teisinio reguliavimo smurto artimoje aplinkoje įgyvendinimo analizė ir parengti siūlymai bei rekomendacijos dėl įrodymų rinkimo, psichologinių smurto įrodinėjimo aspektų, teisingumo sistemos atstovų kompetencijų tobulinimo bei teisės aktų, reglamentuojančių šią sritį, tobulinimo.

XIV SKYRIUS

MOKYMAI IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

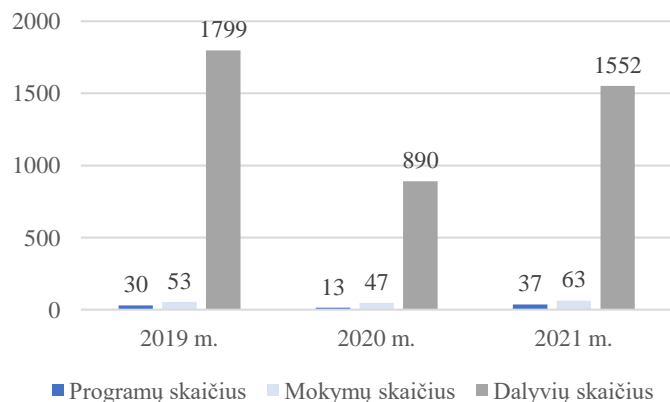
Teisėjų mokymai pagal Teisėjų tarybos patvirtintas mokymo programas

2021 m. teisėjams organizuoti 65 seminarai pagal Teisėjų tarybos patvirtintas mokymo programas, kuriuose dalyvavo **1552 teisėjai**. Šiuose renginiuose kvalifikaciją kėlė **74,6 proc. visų šalies teisėjų**.

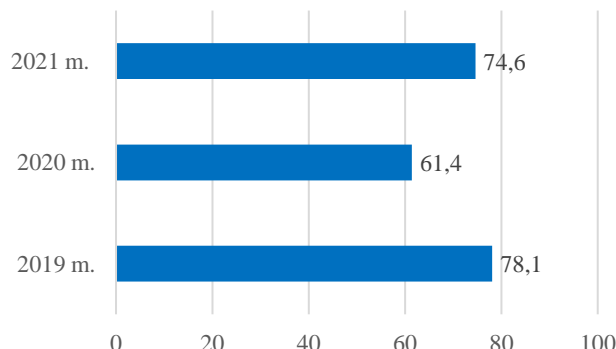
139 teisėjai dalyvavo NTA bendradarbiavimo pagrindais organizuotuose mokymuose, kurie organizuoti kartu su:

- Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba;
- Lietuvos bankų asociacija;
- Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro valdyba;
- Lietuvos bankų;
- Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba.

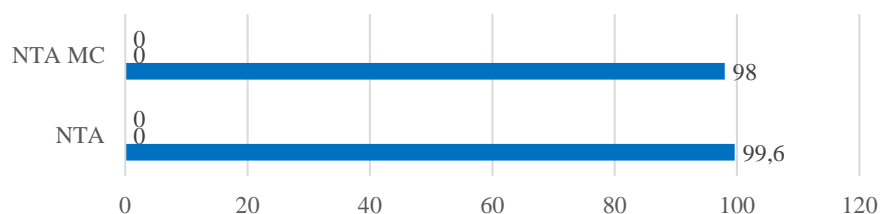
Teisėjų mokymų organizavimas pagal Teisėjų tarybos patvirtintas mokymo programas

Kvalifikaciją mokymuose pagal Teisėjų tarybos patvirtintas mokymo programas kėlusią teisėjų dalis, proc.

Teiktų paslaugų organizuojant mokymus vertinimas, proc.

99,5 proc. apklausose dalyvavusių respondentų nurodė, kad seminarai jiems buvo naudingi.

96,9 proc. respondentų mokymuose rekomendotų sudalyvauti savo kolegoms.

Tarptautiniai teisėjų mokymai

Lietuvos teisėjai kėlė kvalifikaciją **Europos teisminio mokymų tinklo (EJTN)**, **Europos teisės akademijos (ERA)** bei kitų institucijų rengtuose tarptautiniuose mokymuose.

2021 m. teisėjai dalyvavo **94 tarptautiniuose mokymuose**. Šiuo laikotarpiu mokymuose dalyvavo **111 teisėjų**. Pagal EJTN programas mokymuose dalyvavo 69 teisėjai, organizuotuose ERA – 16 teisėjų, o kitų organizatorių mokymuose dalyvavo 26 teisėjai. 2021 m. Mainų programos renginiuose (stažuotės, kurios gali trukti nuo poros dienų iki 1 metų) dalyvavo 18 Lietuvos teisėjų. Pagal EJTN ilgalaikių mainų programą 1 teisėja stažavosi EUROJUST institucijoje, 6 teisėjai dalyvavo trumpalaikiuose mainuose (Belgijoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Austrijoje ir Ispanijoje), 1 teisėjas dalyvavo AIAKOS mainuose Austrijoje, be to, dvi Lietuvos teismų delegacijos po 5 asmenis vyko į dvišalių mainų programas užsienyje (Italiją ir Vengriją). Lietuvos teisėjai (26) ir teisėjų padėjėjai (6) dalyvavo ir kitų tarptautinių institucijų, tokių kaip CEELI, AEAJ, La Child ir kt., organizuotuose mokymuose.

Taip pat teisėjai dalyvavo Lietuvoje organizuotuose tarptautiniuose mokymuose. NTA šiais metais organizavo tarptautinius mokymus bendradarbiaudama su Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjais, vyko tarptautiniai mokymai psichologams bei lektoriams ir kiti tarptautiniai

mokymai. Šiuose mokymuose iš viso dalyvavo **456 dalyviai**, iš kurių 208 teisėjai, 151 teisėjų padėjėjas, 54 kiti teismų sistemos darbuotojai ir 43 svečiai tiek iš kitų Lietuvos institucijų, tiek iš užsienio.

Teismų darbuotojų mokymai

Nuo 2021 m. sausio 1 d. Nacionalinė teismų administracija organizuoja teismų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto, centralizuotą mokymą ir kvalifikacijos kėlimą, išskyrus įstatymuose numatytus atvejus.

2021 m. buvo suorganizuoti **59 kvalifikacijos kėlimo renginiai 3617 teismų darbuotojų** (2020 m. – 33, 2019 m. – 53 kvalifikacijos kėlimo renginiai). Iš jų 39 renginiai – neformalusis švietimas (mokymai) ir 20 renginių – mokymasis iš kitų asmenų (darbiniai susitikimai / diskusijos), kuriais siekta pasidalinti gerosiomis praktikomis, aptarti probleminius klausimus ir pan.

Kvalifikaciją kėlė:

- teismų kancleriai ir vidurinės grandies vadovai,
- posėdžių sekretoriai,
- teisėjų padėjėjai,
- už kokybės vadybą atsakingi darbuotojai,
- už asmens duomenų apsaugą atsakingi darbuotojai,
- archyvarai,
- finansininkai,
- IT specialistai,
- atstovai spaudai ir ryšiams su visuomene,
- lituanistai,
- psichologai,
- viešųjų pirkimų specialistai,
- savanoriai.

2021 m. suorganizuoti
kvalifikacijos kėlimo
renginiai:
nuotoliniu būdu – 55,
kontaktiniu būdu – 4.

Tarptautinis bendradarbiavimas

Atsižvelgiant į tai, kad ir 2021 m. dėl COVID-19 viruso plitimo Europoje, o ir visame pasaulyje buvo susiklosčiusi nepaprastoji padėtis ir daugelyje valstybių paskelbtas karantinas, Nacionalinės teismų administracijos vaidmuo tarptautinio bendradarbiavimo srityje buvo apribotas. Dauguma tarptautinių renginių buvo atšaukti arba vyko nuotoliniu būdu.

2021 m. rezultatai:

- NTA suorganizavo **Baltijos forumą**, kuriame dalyvavo kolegos iš Latvijos, Estijos ir Suomijos. Susitikimo metu buvo aptartos tokios temos, kaip nuotoliniai teismo posėdžiai baudžiamajame procese (Lietuva), pokyčiai teisėjų atrankos procese bei egzaminų tvarka (Latvija), pristatyta Estijos teismų sistemos vizija bei Suomijos patirtis skaitmeninant teisingumo vykdymo procesus.

- 2021 m. spalio 28–29 d. NTA suorganizavo **Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) neeilinę Generalinę asamblėją**, kurioje dalyvavo teisėjų tarybų atstovai (55 asm.) iš daugelio Europos valstybių.
- 2021 m. lapkričio 17–20 d. įvyko **Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) teisėjų prof. M. Bošnjak, J. F. Kjelbro ir prof. E. Kūrio vizitas** į Lietuvą ir mokymai Lietuvos teismų bendruomenei. Dviejų dienų trukmės mokymuose dalyvavo arba nuotoliniu būdu mokymus stebėjo 224 dalyviai (83 teisėjai, 123 teisėjų padėjėjai ir teismų darbuotojai, 8 svečiai iš Lietuvos bei 10 teisėjų ir prokurorų iš užsienio – Bulgarijos, Kroatijos, Portugalijos ir Rumunijos).
- 2021 m. lapkričio 25–28 d. **Lietuvoje įvyko Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) teisėjų dr. I. Jarukaičio ir E. Regan vizitas** Lietuvoje ir mokymai Lietuvos teismų bendruomenei. Mokymuose dalyvavo 69 dalyviai (50 teisėjų, 15 teisėjų padėjėjų ir teismų darbuotojų, 1 svečias iš Lietuvos bei 3 teisėjai ir prokurorai iš Rumunijos ir Bulgarijos).
- NTA atstovai aktyviai dalyvavo **ENCJ projekto „Teismų sistemos nepriklausomumas, atskaitomybė ir kokybė“, Europos teisminio tinklo (EJN) veiklose, Europos Tarybos susitikimuose ir ES Justice Scoreboard veikloje.**
- NTA taip pat organizavo pagal **EJTN programą vykdomus trumpalaikius mainus**, kuriuose dalyvavo 7 dalyviai iš Vokietijos, Prancūzijos, Italijos ir Kroatijos.
- Buvo suorganizuoti ir 2021 m. lapkričio 29 d. – 2021 m. gruodžio 3 d. Lietuvoje įvyko **EJTN AIAKOS mainai**, kuriuose dalyvavo 4 dalyviai iš Prancūzijos, Ispanijos ir Vokietijos.
- 2021 m. rugsėjo 20–22 d. Vilniuje įvyko **EJTN seminaras „Legal Language Training in Cooperation in Family Law“.**
- NTA atstovai priėmė **delegacijas iš Italijos ir Prancūzijos.**

NTA 2022 METŲ VEIKLOS PRIORITETAI

1. Užtikrinti ilgalaikės teismų sistemos vystymosi vizijos kūrimą.
2. Užtikrinti pasirengimą teismų darbui su modernizuota Lietuvos teismų informacine sistema.
3. Stiprinti antikorupcinę kultūrą teismų sistemoje.

Nacionalinės teismų administracijos direktorė

Natalija Kaminskiene